

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**PRVOSLEDOVÉ HLÍDKY POLICIE
ČESKÉ REPUBLIKY – VÝZNAM, PŘIPRAVENOST
A VYUŽITÍ V RÁMCI TYPOVÉ ČINNOSTI AMOK**

Autor práce: Jan Kovka, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Radek Fabian

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2025

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Jan Kovka, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Píbram

Název bakalářské práce: Prvosledové hlídky Policie České republiky – význam, připravenost a využití v rámci typové činnosti AMOK

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: First Response Units of the Police of the Czech Republic – Their Importance, Preparedness and Use within the Active Shooter Protocol

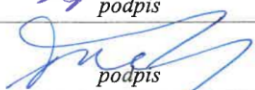
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): Mgr. et Mgr. Radek Fabian

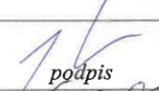
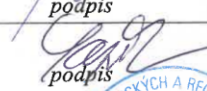
Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): leden 2025

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnotit roli prvosledových hlídek Policie České republiky při řešení mimořádných událostí typu AMOK a navrhnout případná opatření pro zlepšení jejich činnosti. Prvním vedlejším cílem je porovnat současné úroveň školení a vybavenosti prvosledových hlídek. Druhým cílem je provést komparaci přístupu k prvosledovým hlídkám v ČR s praxí v jiných evropských zemích a identifikovat příklady dobré praxe využitelné v ČR.

Student: Jan Kovka, DiS.	25.1. 2025 datum	 podpis
Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Radek Fabian	28.1. 2025 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	24.1. 2025 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	29.1. 2025 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	29.1. 2025 datum	 podpis



Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. et Mgr. Radku Fabianovi za cenné rady,
připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

KOVKA, J. *Prvosledové hlídky Policie České republiky – význam, připravenost a využití v rámci typové činnosti AMOK*: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2025. 70 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. at. Mgr. Radek Fabian.

Klíčová slova: Policie České republiky, prvosledová hlídka, AMOK, typová činnost, bezpečnost, reakce, integrovaný záchranný systém

Tato bakalářská práce se zaměřuje na prvosledové hlídky Policie České republiky jako klíčový prvek v reakci na krizové situace typu AMOK (útok aktivního střelce). Cílem práce je zhodnotit význam, úroveň připravenosti a praktické využití těchto hlídek v rámci typové činnosti AMOK a navrhnout doporučení ke zvýšení jejich efektivity. Teoretická část se věnuje definici základních pojmů, organizaci prvosledových hlídek, jejich výcviku a právnímu rámci jejich činnosti. Praktická část zahrnuje případové studie zásahů při útocích v České republice i v zahraničí, vyhodnocení dotazníkového šetření mezi příslušníky Policie ČR a mezinárodní komparaci obdobných jednotek v jiných zemích. Na základě výsledků jsou formulována konkrétní doporučení pro zlepšení systému. Práce propojuje kvalitativní i kvantitativní výzkumné metody.

ABSTRACT

KOVKA, J. *First Response Units of the Police of the Czech Republic – Their Importance, Preparedness and Use within the Active Shooter Protocol*: Bachelor Thesis. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2025. 70 pgs. Supervisor: Mgr. at. Mgr. Radek Fabian.

Key words: Czech Police, first-response unit, AMOK, incident response, security, emergency response, integrated rescue system

This bachelor's thesis focuses on the first-response patrol units of the Police of the Czech Republic as a key element in addressing critical situations of the AMOK type (active shooter attacks). The main objective of the thesis is to assess the role, preparedness, and operational deployment of these units within the official response framework for AMOK incidents and to propose recommendations for improving their effectiveness. The theoretical part defines key concepts, the organizational structure of first-response units, their training, and the legal framework of their operation. The practical section includes case studies of responses to shootings in the Czech Republic and abroad, evaluation of a questionnaire survey conducted among police officers, and international comparison with similar units in other countries. Based on the findings, the thesis presents specific proposals for improving the current system. The research applies both qualitative and quantitative methods.

Obsah

Úvod.....	9
1. Cíl a metodika bakalářské práce	11
2. Prvosledové hlídky Policie České republiky	12
2.1. Policie České Republiky	13
2.2. Význam prvosledových hlídek	14
2.3. Rychlost zásahu a psychologický efekt	15
2.4. Most mezi běžnou službou a zásahovou jednotkou	17
2.5. Prvosledové hlídky jako nástroj ochrany měkkých cílů	17
2.6. Prvosledové hlídky v integrovaném záchranném systému	18
2.7. Velitel policie	18
2.7.1. Koordinace a spolupráce při mimořádné události	19
2.7.2. Postavení velitele Policie ČR při události typu AMOK	19
2.8. Typové činnosti IZS	21
2.8.1. Typové činnosti v kompetenci Policie České republiky	21
2.8.2. Typová činnost AMOK – útok aktivního střelce	22
2.8.3. AMOK	23
2.8.4. Reakce bezpečnostních složek a taktika zásahu	23
2.8.5. Prevence, plánování a mezinárodní zkušenosti	24
2.9. Problematika AMOK v České republice	25
2.9.1. Příprava složek na IZS na situaci AMOK	25
2.10. Přehled závažných případů útoků typu AMOK v ČR	26
2.10.1. Situace AMOK na Filozofické fakultě v Praze	26
3. Role prvosledových hlídek při typové činnosti AMOK	28
3.1. Taktika zásahu prvosledových hlídek při AMOK	28
3.2. Výcvik prvosledových hlídek	29
3.2.1. Cíl a význam výcviku PSH	29
3.2.2. Obsah a průběh vstupního a opakovaného výcviku	30

3.2.3.	Praktická příprava a taktické nácviky	32
3.2.4.	Odborná příprava instruktorů a využití výcvikových zařízení.....	33
4.	Mezinárodní srovnání prvosledových hlídek	35
4.1.	Německo	35
4.2.	Dánsko	36
4.3.	Švédsko	37
4.4.	Slovensko	38
4.5.	Velká Británie.....	39
4.6.	USA	40
4.7.	Shrnutí klíčových rozdílů	41
4.8.	Shrnutí a doporučení pro Policii ČR	43
5.	Porovnání střelby na Filozofické fakultě univerzity Karlovy a Virginia Tech.....	45
5.1.	Reakce prvosledových hlídek.....	46
5.2.	Spolupráce mezi složkami IZS	47
5.3.	Případová studie útoku aktivního střelce v Uherském Brodě	48
6.	Dotazníkové šetření.....	50
6.1.	Zhodnocení praktické části.....	52
	Závěr	54
	Seznam použitých zdrojů	55
	Seznam zkratk	61
	Seznam příloh.....	62
	Přílohy	63

Úvod

V posledních letech narůstá počet incidentů spojených s útoky aktivních útočníků, kteří se zaměřují na veřejná prostranství, měkké cíle a instituce. Tyto události, často označované jako útoky typu AMOK, mají obvykle tragické následky a představují výzvu nejen pro bezpečnostní složky, ale i pro celý integrovaný záchranný systém. Reakce na takovou situaci musí být okamžitá, koordinovaná a vysoce profesionální. Právě proto byla v rámci Policie České republiky vytvořena specifická složka – tzv. prvosledové hlídky, které jsou určeny k bezprostřednímu zásahu v prvních minutách po nahlášení incidentu.

Policie ČR v reakci na tyto výzvy zavedla v roce 2016 institut prvosledových hlídek – specializovaných hlídkových jednotek tvořených službu konajícími policisty, kteří procházejí specifickým výcvikem a jsou vybaveni k tomu, aby mohli v případě aktivního útoku okamžitě zasáhnout.

Téma prvosledových hlídek bylo zvoleno záměrně, neboť představuje velmi aktuální a prakticky orientovanou oblast policejní činnosti. Práce těchto hlídek má zásadní význam při zvládání krizových situací, jako jsou střelby ve školách, útoky na veřejných místech či jiné scénáře spojené s bezprostředním ohrožením života. Právě v prvních minutách rozhodují schopnosti a připravenost příslušníků těchto jednotek o počtu zachráněných životů. Výběr tématu tak vychází z hlubšího zájmu o policejní taktiku, krizové řízení a posilování schopností státu reagovat na bezpečnostní hrozby.

Cílem této bakalářské práce je analyzovat význam, připravenost a praktické využití prvosledových hlídek Policie České republiky v rámci typové činnosti AMOK. Dílčím cílem je také zhodnocení aktuálního stavu výcviku, vybavení a organizačního začlenění těchto hlídek, a to jak v národním, tak i mezinárodním kontextu. Práce se rovněž zaměřuje na hledání inspirace v zahraničních modelech a na návrhy konkrétních opatření, která by mohla vést ke zvýšení efektivity činnosti prvosledových hlídek.

Teoretická část práce se věnuje charakteristice incidentů typu AMOK, legislativnímu ukotvení zásahové činnosti prvosledových hlídek, jejich organizační struktuře a taktickému postupu během mimořádné události. Zvláštní pozornost je věnována výcvikovému systému a jeho úloze při zvyšování připravenosti policistů čelit vysoce stresovým a nebezpečným situacím. Teoretické poznatky jsou čerpány z odborné literatury, interních metodických materiálů Policie ČR i dostupných zpráv o zásazích.

K dosažení vytyčených cílů je využita kombinace kvalitativního a kvantitativního přístupu. V praktické části práce jsou zpracovány případové studie vybraných útoků, přičemž zvláštní pozornost je věnována reakci bezpečnostních složek, zejména prvosledových hlídek. Součástí výzkumu je dále dotazníkové šetření mezi příslušníky Policie České republiky, které má za cíl zjistit jejich subjektivní pohled na výcvik, vybavení a systémové nastavení tohoto typu jednotek. Nedílnou částí práce je rovněž mezinárodní komparace, která porovnává přístup České republiky s jinými evropskými i mimoevropskými zeměmi.

Práce je členěna do několika tematických celků. Úvodní část vymezuje základní pojmy, cíle a metodiku práce. Teoretická část popisuje systém fungování prvosledových hlídek, jejich začlenění do struktury Policie ČR a principy typové činnosti AMOK. Praktická část se opírá o analýzu reálných případů, výsledky dotazníkového šetření a zahraniční srovnání. Závěrečná kapitola pak shrnuje klíčová zjištění a navrhuje doporučení pro zlepšení efektivity prvosledových hlídek v praxi.

1. Cíl a metodika bakalářské práce

Tato bakalářská práce se věnuje problematice prvosledových hlídek Policie České republiky, přičemž hlavní důraz je kladen na jejich význam, připravenost a reálné využití v rámci typové činnosti AMOK. Obecným cílem práce je zhodnotit, jakým způsobem jsou tyto hlídky zapojeny do systému vnitřní bezpečnosti a jak efektivně dokážou reagovat na vysoce rizikové situace ohrožující zdraví a životy osob.

Mezi specifické cíle práce patří popsat a vysvětlit právní a organizační rámec fungování prvosledových hlídek, přiblížit jejich místo v rámci struktur Policie ČR, zhodnotit jejich připravenost na krizové situace a spolupráci s dalšími složkami integrovaného záchranného systému. Nedílnou součástí je rovněž snaha o zachycení reálné zkušenosti příslušníků Policie ČR, kteří se na výkonu této služby přímo podílejí.

Teoretická část práce je zpracována formou studia odborné literatury, analýzy právních předpisů, interních dokumentů Policie České republiky a dalších oficiálních podkladů, které se vztahují k tématu prvosledových hlídek. Pozornost je rovněž věnována typové činnosti AMOK a srovnání se zahraniční praxí, a to především v rámci evropských bezpečnostních složek.

Praktická část práce je založena na průzkumu, který je realizován prostřednictvím anonymního dotazníkového šetření. Dotazník je určen policistům, kteří působí nebo působili ve službě jako členové prvosledových hlídek. Cílem tohoto průzkumu je zjistit, jak samotní policisté hodnotí svou připravenost, výcvik, vybavení i spolupráci při zásazích, a jak vnímají praktickou využitelnost a funkčnost tohoto systému. Výsledky průzkumu budou následně vyhodnoceny, interpretovány a na jejich základě budou formulována doporučení, která by mohla přispět k efektivnějšímu fungování prvosledových hlídek v budoucnu.

Při zpracování práce byly využity především metody analýzy, srovnání a dotazníkového průzkumu. Součástí práce je i částečná kvalitativní reflexe odpovědí v rámci otevřených otázek. Celková struktura práce je rozdělena do několika hlavních kapitol – po úvodní části následuje teoretický rámec, dále kapitoly zaměřené na praxi prvosledových hlídek a typovou činnost AMOK, samotný průzkum, jeho vyhodnocení, a nakonec návrhy doporučení a závěr.

2. Prvosledové hlídky Policie České republiky

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 130/2020 definuje prvosledovou hlídku (PSH), jako:

„Nejméně dvojčlenná motorizovaná hlídka s rozšířeným taktickým výcvikem pro použití zbraní skupinového vyzbrojení, přednostně určená k okamžité reakci na událost FHQ (First Hour Quintet) s aktivním útočníkem.“

Prvosledové hlídky byly zavedeny, aby se běžní policisté, kteří prošlo speciálním školením, byli schopni dostat na místo, kde dochází k útoku aktivního útočníka, kterým jsou ohrožováni běžní obyvatelé. A to z důvodu toho, že není možné na místo možné včas dostat speciální policejní síly.

Z tohoto důvod by policisté, kteří jsou zařazeni do prvosledových hlídek, tak by neměli vykonávat činnosti, které lze naplánovat, tudíž by například neměli být využíváni k eskortě osob, střežení osob, atd.. Prvosledové hlídky by se měly věnovat pouze hlídkové činnosti, která jim umožňuje okamžitou reakci na události FHQ.

2.1. Policie České republiky

Policie České republiky (PČR) představuje jednu z hlavních složek bezpečnostního systému České republiky. Je definována jako ozbrojený bezpečnostní sbor, který plní specifické úkoly v oblasti vnitřní bezpečnosti a ochrany veřejného pořádku. Jejím posláním je přispívat k ochraně života, zdraví, majetku a práv občanů, a tím i k udržení demokratického právního řádu a bezpečnosti státu.

Bezpečnostní systém České republiky, jak jej vymezují (BALABÁN, a další, 2015), tvoří komplex institucí a orgánů, mezi něž patří mimo jiné Parlament, vláda, bezpečnostní rady, ozbrojené síly, záchranné sbory a další orgány státní správy, samosprávy, jakož i právnické a fyzické osoby. Policie České republiky v tomto systému zastává ústřední roli především v oblasti vnitřní bezpečnosti, kde je odpovědná za prevenci a řešení krizových situací, udržení veřejného pořádku a potírání kriminality.

Funkčnost bezpečnostního systému je podmíněna jasně definovanými pravomocemi jednotlivých složek a jejich efektivní vzájemnou spoluprací. Právě Policie ČR, coby výkonný článek tohoto systému, musí být schopna pružně reagovat na nové bezpečnostní hrozby, jako jsou teroristické útoky, útoky aktivního střelce (dále jen AMOK – typová situace a kódové označení, které se využívá při výcviku a při plánování zásahu proti aktivnímu útočníkovi) nebo jiné formy narušení veřejného pořádku.

Zákonný rámec působení Policie ČR je stanoven zejména zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, který vymezuje její organizaci, pravomoci, úkoly a zásady spolupráce s ostatními bezpečnostními složkami. V souvislosti s rostoucími bezpečnostními výzvami v evropském prostoru se Policie ČR stále více orientuje na rychlé a efektivní zásahy prostřednictvím specializovaných jednotek, mezi které se řadí i tzv. prvosledové hlídky.

Policie České republiky tedy neplní pouze roli represivní složky, ale představuje i důležitý prvek preventivního a koordinačního působení v rámci celého bezpečnostního systému státu. Její připravenost, akceschopnost a spolupráce s dalšími subjekty jsou klíčové pro zvládání mimořádných událostí, včetně situací typu AMOK, kdy je touto zkratkou označován útok aktivního útočníka.¹ (BALABÁN, a další, 2015)

¹ BALABÁN, Miloš; PERNICA, Bohuslav a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Karolinum, 2015. 320 s. ISBN 978-80-2469-3150-9.

2.2. Význam prvosledových hlídek

Prvosledové hlídky představují specifickou součást výkonu služby Policie České republiky a jejich význam v posledních letech výrazně narůstá. Jde o speciálně vycvičené motorizované policejní hlídky, které jsou určeny k co nejrychlejší reakci na závažné a nečekané události ohrožující bezpečnost a životy obyvatel. Klíčovým prvkem jejich práce je především rychlost – jsou nasazeny tak, aby byly na místě události během několika minut a mohly okamžitě jednat.²

Tyto hlídky jsou tvořeny minimálně dvěma policisty, kteří mají nejen standardní výcvik, ale také prošli specializovanou taktickou přípravou, která je připravuje na zásahy proti nebezpečným pachatelům, například v situacích typu aktivní útočník (tzv. AMOK). Jsou vybaveni zbraněmi vyšší kategorie, aby byli schopni zasáhnout i v těch nejnáročnějších situacích, kdy hrozí masivní ohrožení civilistů.³ (Blair, a další, 2013)

Jejich hlavní přínos spočívá v tom, že dokážou reagovat ještě před příjezdem specializovaných jednotek, jako je například Útvar rychlého nasazení (dále jen URNA) nebo zásahové jednotky krajských ředitelství. V krizových scénářích, kde každá vteřina rozhoduje o životech, tak mohou právě prvosledové hlídky výrazně ovlivnit průběh a výsledek celé události.⁴ (Kovárník, a další, 2009)

Vznik a fungování těchto hlídek je také odpovědí na bezpečnostní trendy v Evropě a rostoucí počet útoků na tzv. měkké cíle. Z tohoto pohledu jsou prvosledové hlídky zásadním článkem mezi běžným výkonem služby a specializovanými zásahovými útvary.⁵ (BALABÁN, a další, 2015)

Vznik a fungování těchto hlídek je také odpovědí na bezpečnostní trendy v Evropě a rostoucí počet útoků na tzv. měkké cíle. Přičemž měkké cíle nejsou nijak definovány, ale jedná se o místa s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům, která jsou pro tuto svou charakteristiku vybírána jako cíl

² POKYN policejního prezidenta č. 130 ze dne 10. června 2020, *o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti*. s. 2-3

³ BLAIR, Pete J.; NICHOLS, Terry; BURNS, David a CURNUTT, John R. *Active shooter events and response*. Boca Raton: CRC Press, Taylor & Francis Group, 2013. ISBN 978-1-4665-1229-0. s. 15-18

⁴ KOVÁRNÍK, Libor a TÓTH, Jozef. *Policejní akce*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-311-6. s. 95-97

⁵ BALABÁN, Miloš, Bohuslav PERNICA a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-9315-0. s. 122-125

takovýchto útoků, typicky útoků teroristických (např. obchodní centra, vlaková nádraží, atd..)

Z tohoto pohledu jsou prvosledové hlídky zásadním článkem mezi běžným výkonem služby a specializovanými zásahovými útvary.

Jejich přítomnost v systému Policie ČR zvyšuje připravenost na krizové situace a zároveň přispívá k celkovému pocitu bezpečí obyvatel. Nejde pouze o represivní složku, ale o aktivní preventivní nástroj, který má za cíl minimalizovat následky nejzávažnějších bezpečnostních incidentů.

2.3. Rychlost zásahu a psychologický efekt

Jedním z hlavních důvodů, proč jsou prvosledové hlídky tak důležité, je jejich schopnost být na místě události během několika minut. Tato rychlost zásahu může být v krizových situacích rozhodující – zejména v případech, kdy pachatel útočí na bezbranné civilisty a je potřeba ho co nejrychleji zastavit. Kromě samotného zásahu hraje roli i psychologický efekt. Už samotná přítomnost ozbrojené a připravené hlídky může pachatele vyvést z rovnováhy a zpomalit jeho akci.

Z pohledu veřejnosti zároveň působí rychlá reakce jako jasný signál, že policie má situaci pod kontrolou. V krizových scénářích, kdy panuje panika a chaos, je právě viditelná a rozhodná přítomnost prvosledové hlídky klíčem k obnovení pořádku a důvěry.

Incidenty typu amok probíhají extrémně rychle a útočníci během nich usilují o co největší počet obětí v co nejkratším čase. Proto většina odborných studií a postupů zdůrazňuje zásadní význam okamžité policejní intervence. Doporučení amerického Department of Homeland Security (DHS) například uvádí, že zásah policie musí být co nejrychlejší, aby bylo možné útok zastavit a minimalizovat újmu na životech.⁶ (U.S. Department of Homeland Security, 2021)

To potvrzuje i výzkum z Texas State University (ALERT, 2022) – průměrná doba reakce policie na aktivní střelbu činí přibližně 3,3 minuty, přičemž delší prodlevy vedou k výrazně většímu počtu raněných.⁷

⁶ U.S. Department of Homeland Security. *Active Shooter: How to Respond*. Washington, D.C.: DHS, 2021.

⁷ ALERT. *Advanced Law Enforcement Rapid Response Training: Research Report 2022*. San Marcos: Texas State University, 2022.

Statistiky FBI pak ukazují, že více než polovina aktivních střeleb skončila dříve, než policie na místo došla – útok byl ukončen na iniciativu útočníka (často sebevraždou nebo útekem).⁸ (FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION, 2023)

Psychologické dopady rychlého zásahu jsou trojí. Zaprvé, u pachatele může příchod ozbrojené jednotky vyvolat pocit bezvýchodnosti – mnozí útočníci pak v okamžiku střetu raději ukončí svůj plán (např. spáchají sebevraždu nebo utečou) než aby pokračovali v činech. Zadruhé, oběti získávají po příchodu policie naději a pocit ochrany – s vědomím, že hrozba je neutralizována, klesá panika a rostou jejich šance na přežití. Zatřetí, pro širší veřejnost představuje rychlá a efektivní reakce potvrzení schopnosti policie zasáhnout – vidina toho, že nebezpečí bylo včas odstraněno, posiluje pocit bezpečí obyvatel a důvěru v policii jako kompetentního ochránce společnosti.⁹ (Blair, a další, 2014)

⁸ Federal Bureau of Investigation. *Active Shooter Incidents in the United States in 2022*. Washington, D.C.: FBI, 2023.

⁹ Blair, J. Pete – Schweit, Katherine. *A Study of Active Shooter Incidents in the United States Between 2000 and 2013*. Washington, D.C.: FBI, 2014.

2.4. Most mezi běžnou službou a zásahovou jednotkou

Prvosledové hlídky zaujímají specifické postavení v rámci struktury Policie České republiky. Nejde o klasické hlídkové jednotky, ale ani o plně specializované zásahové týmy typu, jako je například zásahová jednotka, nebo Útvar rychlého nasazení. Stojí někde mezi – jsou vysoce mobilní, lépe vybavené a lépe vycvičené než běžné hlídky, ale zároveň jsou rozprostřené po území republiky tak, aby byly k dispozici v krátkém čase.

Tímto způsobem vytvářejí most mezi běžným výkonem služby a vysoce specializovanými jednotkami. V praxi to znamená, že mohou zahájit zákrok, získat kontrolu nad situací a udržet ji do doby, než dorazí posily. Z hlediska efektivity zásahu i bezpečnosti policistů i civilistů je tento model velmi funkční.

2.5. Prvosledové hlídky jako nástroj ochrany měkkých cílů

Dle (HRINKO, 2023) se v rámci současného bezpečnostního diskurzu se zvyšuje důraz na ochranu tzv. měkkých cílů, tedy veřejně přístupných míst s vysokou koncentrací osob, která postrádají dostatečné zabezpečení. Jedná se například o školy, nákupní centra, sportovní akce nebo kulturní události. Tato místa jsou v případě násilného útoku velmi zranitelná, a proto je nezbytné, aby bezpečnostní opatření zahrnovala i mobilní a rychle reagující složky – mezi něž patří právě prvosledové hlídky.

Tyto jednotky významně přispívají k rychlé neutralizaci hrozby a zároveň snižují reakční dobu při mimořádných událostech. Díky svému rozmístění v terénu a připravenosti k zásahu mohou prvosledové hlídky výrazně omezit dopady útoků, zejména v případech aktivního střelce. Kromě samotného zásahu však mají i preventivní význam – svou přítomností a viditelností mohou potenciální pachatele od útoku odradit.¹⁰ (HRINKO, 2023)

¹⁰ HRINKO, Martin. *Prvosledové hlídky policie v systému ochrany měkkých cílů*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023. s. 68–70.

2.6. Prvosledové hlídky v integrovaném záchranném systému

Součástí efektivní bezpečnostní politiky je také schopnost složek integrovaného záchranného systému (IZS) vzájemně spolupracovat. Prvosledové hlídky v tomto systému představují důležitý článek – jejich primární úlohou je nejen bezprostřední zásah, ale také vytvoření podmínek pro činnost ostatních složek, jako jsou hasiči či zdravotnická záchranná služba.¹¹ (JUN, 2023)

V praxi jsou často právě prvosledové hlídky těmi, kdo se na místo události dostaví jako první. Provádějí zde zajištění prostoru, předběžné vyhodnocení situace a zahajují prvotní opatření směřující k eliminaci rizik. Důraz je kladen i na jejich schopnost efektivní komunikace s ostatními složkami IZS, což je základním předpokladem úspěšného zásahu.¹² (KOLEJOVÁ, 2020)

2.7. Velitel policie

V rámci řízení zásahů při mimořádných událostech představuje funkce velitele Policie České republiky jeden z klíčových článků operačního systému. Je to právě velitel policie, kdo přebírá odpovědnost za rozhodovací procesy, koordinaci dostupných sil a prostředků a zároveň zabezpečuje plynulou spolupráci s dalšími složkami integrovaného záchranného systému (IZS).¹³ (KOVÁRNÍK, a další, 2009) Velitelé policie jsou vybíráni z řad policistů, kteří nejčastěji slouží u prvosledové hlídky. Každý velitel policie musí projít speciálním školením. Po příjezdu k místu mimořádné události si velení na místě přebírá velitel policie, který má na starost řízení sil a prostředků na místě. Základním požadavkem na velitele policie jsou zkušenosti a schopnost rozhodovat pod tlakem, jelikož nese zodpovědnost za místo mimořádné události a za životy zasahujících policistů. Na místě bývá označen červenou vestou s nápisem „Velitel policie“, při snížené viditelnosti by měl být vybaven pozičním světlem zelené barvy.

¹¹ JUN, Miroslav. *Analýza připravenosti prvosledových hlídek Policie České republiky na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce*. Diplomová práce. České vysoké učení technické v Praze, 2023. s. 50–52.

¹² KOLEJOVÁ, Martina. *Krizové vyjednávání*. Bakalářská práce. AMBIS vysoká škola, 2020. s. 41–42.

¹³ KOVÁRNÍK, Libor a TÓTH, Jozef. *Policejní akce*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. s. 108–110. ISBN 978-80-7251-311-6.

2.7.1. Koordinace a spolupráce při mimořádné události

Velitel zásahu je určen bezprostředně po přijetí oznámení a prvotním vyhodnocení situace. Často se jedná o služebně nejvýše postaveného policistu na místě události, který musí být schopen samostatně rozhodovat a řídit zásahové aktivity až do příchodu nadřízeného nebo specializovaného velitele. V případě aktivního střelce jsou prvními na místě často prvosledové hlídky, které poskytují veliteli zásadní informace o situaci, charakteru prostředí, chování pachatele a ohrožených osobách. Na základě těchto údajů velitel rozhoduje o taktice zákroku, rozmístění sil, případném evakuačním postupu a dalších klíčových krocích. Z tohoto důvodu jsou velitelé policie vybíráni z řad příslušníků prvosledových jednotek.¹⁴ (MELIKANT, 2022)

V kontextu řízení zásahu velitel také koordinuje činnost mezi různými policejními složkami a dalšími aktéry – typicky Hasičským záchranným sborem a Zdravotnickou záchrannou službou. Tato spolupráce je důležitá zejména při poskytování první pomoci, třídění raněných (tzv. triage), zajištění prostoru a organizaci evakuace. Zároveň je velitel zodpovědný za to, že zásah probíhá v souladu s typovou činností Policie ČR, právním řádem a interními akty řízení služby.¹⁵ (BALABÁN, a další, 2015)

V některých případech může být velitel součástí krizového štábu, který je aktivován při rozsáhlých či složitých událostech. Zde zastupuje Policii ČR a komunikuje s dalšími složkami krizového řízení. Velitel rovněž zajišťuje předávání informací směrem k nadřízeným složkám a případně k veřejnosti, pokud k tomu dostane pověření. V moderním pojetí policejní práce se od velitele očekává nejen schopnost rychlého rozhodování v terénu, ale i taktické a strategické myšlení, orientace v dynamicky se vyvíjející situaci a schopnost efektivní komunikace v podmínkách zvýšeného stresu.¹⁶ (JUN, 2023 stránky 59-61)

2.7.2. Postavení velitele Policie ČR při události typu AMOK

Při řešení mimořádné události typu AMOK, kdy dochází k útoku aktivního útočníka, je role velitele Policie České republiky naprosto klíčová. Jedná se o specifickou situaci s vysokou mírou ohrožení života a zdraví osob, často v prostředí s přítomností

¹⁴ MELIKANT, Jakub. *Prvosledové hlídky Policie České republiky, jejich význam, vybavení a připravenost k zásahu*. Diplomová práce. ČVUT v Praze, 2022. s. 46–47.

¹⁵ BALABÁN, Miloš, Bohuslav PERNICA a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Karolinum, 2015. s. 153–156. ISBN 978-80-246-9315-0.

¹⁶ JUN, Miroslav. *Analýza připravenosti prvosledových hlídek Policie České republiky na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce*. Diplomová práce. ČVUT v Praze, 2023. s. 59–61.

civilistů. Velitel zásahu musí v krátkém čase zhodnotit situaci, získat informace z prvotních hlášení (často od prvosledových hlídek), rozhodnout o taktice a rozdělení sil a následně koordinovat celý zásah v souladu s typovou činností AMOK.¹⁷ (MELIKANT, 2022)

Rozhodovací pravomoc velitele v těchto případech zahrnuje zejména určení prostoru zásahu, nasazení jednotek, ochranu zasahujících složek i ohrožených osob, zabezpečení prostoru před druhotnými hrozbami a řízení komunikace mezi všemi zasahujícími. Velitel také přebírá odpovědnost za informování krizového štábu, předávání zpráv médiím (pokud je pověřen) a celkovou dokumentaci průběhu zásahu.¹⁸ (KOVÁRNÍK, a další, 2009 str. 109)

Součástí činnosti velitele je i předvídání dalších vývojových variant a jejich zohlednění v rámci taktiky zásahu. Musí být schopen reagovat na změny v chování pachatele, změny v prostředí i na případná zranění zasahujících nebo civilistů. V takto dynamickém prostředí je nezbytné mít detailní znalost nejen postupů Policie ČR, ale také systému IZS a typových činností, které zásahy tohoto druhu upravují.¹⁹ (JUN, 2023 stránky 60-61)

¹⁷ MELIKANT, Jakub. *Prvosledové hlídky Policie České republiky, jejich význam, vybavení a připravenost k zásahu*. Diplomová práce. ČVUT v Praze, 2022. s. 46–47.

¹⁸ KOVÁRNÍK, Libor a TÓTH, Jozef. *Policejní akce*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. s. 109.

¹⁹ JUN, Miroslav. *Analýza připravenosti prvosledových hlídek Policie České republiky na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce*. Diplomová práce. ČVUT v Praze, 2023. s. 60–61.

2.8. Typové činnosti IZS

Typové činnosti představují jednotný a předem připravený rámec spolupráce jednotlivých složek integrovaného záchranného systému (IZS) při řešení konkrétních typů mimořádných událostí. Jsou tvořeny Ministerstvem vnitra – generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen HZS ČR), odborem IZS a výkonu služby, a podílí se na nich i další složky integrovaného záchranného systému. Tyto typové činnosti jsou volně dostupné na webových stránkách HZS ČR. Každá typová činnost stanovuje úkoly, kompetence, spolupráci a návaznosti mezi složkami IZS, aby se předešlo zmatkům při ostrém zásahu. Cílem je urychlit postupy a snížit riziko ohrožení obyvatelstva i zasahujících jednotek.²⁰ (INSTITUT PRO VEŘEJNOU SPRÁVU., 2020)

Typové činnosti v kompetenci Policie České republiky

2.8.1. Typové činnosti v kompetenci Policie České republiky

Policie České republiky má v rámci typové činnosti STČ 14/IZS zásadní a vůdčí postavení. Její hlavní odpovědností je eliminace pachatele (aktivního útočníka), zajištění prostoru a následné řízení zásahu. Policisté zasahují jako první, nejčastěji prostřednictvím prvosledových hlídek. Po vyhodnocení situace přebírá vedení zásahu velitel Policie ČR, který rozhoduje o nasazení dalších sil, komunikaci s ostatními složkami IZS a případném svolání krizového štábu.²¹ (KAUSTA, 2022)

Mezi hlavní činnosti Policie ČR při typu AMOK patří zastavení násilí, kontrola prostoru, včetně zajištění objektu, a vedení dokumentace zásahu. Zásadní je také ochrana civilistů, evakuace osob a bezpečné předání prostoru zdravotnickým a technickým složkám. Policie zároveň zajišťuje komunikaci s veřejností, případně i s médii. Všechny tyto úkony se řídí konkrétními pokyny uvedenými v typové činnosti, které byly zavedeny v souladu s krizovým plánováním Ministerstva vnitra.²² (BALABÁN, a další, 2015 stránky 153-156)

²⁰ INSTITUT PRO VEŘEJNOU SPRÁVU. *Ochrana obyvatel a krizové řízení. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2020*

²¹ KAUSTA, Vojtěch. *Aktivní střelec na školách – zásady zákroků Policie České republiky*. Brno: Masarykova univerzita, 2022.

²² BALABÁN, Miloš, Bohuslav PERNICA a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Karolinum, 2015. s. 153–156. ISBN 978-80-246-9315-0.

2.8.2. Typová činnost AMOK – útok aktivního střelce

Typová činnost STČ 14/IZS „AMOK“ se zaměřuje na mimořádné události spojené s násilným útokem jednotlivce či skupiny proti veřejnosti, nejčastěji střelnou zbraní. Tyto útoky probíhají zpravidla bez varování a během velmi krátkého časového úseku mohou způsobit rozsáhlé ztráty na životech. Klíčovým faktorem úspěchu zásahu je rychlost reakce, součinnost jednotlivých složek IZS a připravenost všech účastníků.²³ (GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR, 2018)

Typová činnost AMOK definuje základní scénář zásahu, počínaje prvním oznámením až po fázi evakuace, ošetření raněných, zajištění důkazů a mediální komunikaci. Dokument specifikuje, jak mají jednotlivé složky reagovat – Policie ČR provádí přímý zákrok, ZZS třídí a ošetřuje raněné, HZS podporuje evakuaci a technické zajištění místa zásahu. Jednotlivé kroky jsou sestaveny tak, aby minimalizovaly ztráty a zajistily bezpečnost co největšího počtu osob.²⁴ (PYTEL, 2021)

Základem efektivní aplikace typové činnosti AMOK je znalost role každé ze složek IZS, pravidelné cvičení a schopnost improvizace v podmínkách vysokého stresu. Dokument slouží jako praktická příručka pro všechny zasahující jednotky a je pravidelně aktualizován na základě zkušeností z praxe.²⁵ (VYSOKÁ ŠKOLA ZDRAVOTNICKÁ, 2019)

²³ GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. *Typová činnost složek IZS č. 14 – AMOK*. Praha, 2018.

²⁴ PYTEL, Filip. *Typové činnosti složek IZS při společném zásahu z pohledu zdravotnického záchranáře*. Praha: Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy, 2021.

²⁵ VYSOKÁ ŠKOLA ZDRAVOTNICKÁ. *Integrovaný záchranný systém*. Praha: VŠZ, 2019.

2.8.3. AMOK

Pojem AMOK označuje situace, kdy jednotlivci či skupiny útočníků aktivně usilují o způsobení co největšího počtu obětí v krátkém časovém úseku. Tyto útoky se vyznačují vysokou mírou nebezpečí, nepředvídatelností a psychologickým dopadem na společnost. Obvyklým místem útoku jsou školy, obchodní centra, pracoviště nebo jiná veřejná prostranství.

Podle výroční zprávy FBI (FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION, 2023) bylo ve Spojených státech zaznamenáno 48 incidentů aktivního střelce, což představuje 60% nárůst oproti roku 2019. Z těchto případů bylo 13 klasifikováno jako masové střelby.²⁶ (FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION, 2023) Útočníci často jednájí samostatně, bez předchozího varování, a cílem jejich činu je způsobit co největší újmu. Tento vývoj potvrzuje rostoucí význam připravenosti bezpečnostních složek a preventivních opatření na všech úrovních společnosti.

2.8.4. Reakce bezpečnostních složek a taktika zásahu

Zásadním faktorem při řešení incidentu typu AMOK je rychlá a efektivní reakce zasahujících složek. Policie má zpravidla klíčovou roli při přímém střetu s útočníkem a zabezpečení prostoru. Významným přínosem v této oblasti je program ALERRT (Advanced Law Enforcement Rapid Response Training), který je od roku 2013 uznáván FBI jako národní standard pro výcvik při událostech aktivního střelce.²⁷ (TEXAS STATE UNIVERSITY, 2023) Program poskytuje reálné scénáře, nácviky rozhodování a zásahu v prostředí vysokého stresu.

Reakce není omezena pouze na policii – součástí jsou také zdravotnické a technické složky. Koordinace těchto týmů je rozhodující pro minimalizaci ztrát na životech a zajištění bezpečnosti přeživších. Medián reakční doby policie ve Spojených státech je pouhé tři minuty, což podtrhuje potřebu nasazení prvosledových hlídek.²⁸ (FBI LAW ENFORCEMENT BULLETIN, 2014)

²⁶ FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION. *Active Shooter Incidents in the United States in 2023*. Washington D.C.: FBI, 2024.

²⁷ TEXAS STATE UNIVERSITY. ALERRT Program Overview. San Marcos, TX: ALERRT Center, 2023.

²⁸ FBI LAW ENFORCEMENT BULLETIN. Police Response Time to Active Shooter Attacks. 2014.

2.8.5. Prevence, plánování a mezinárodní zkušenosti

Efektivní prevence událostí typu AMOK zahrnuje školení personálu, plánování bezpečnostních opatření a pravidelné simulace. V mnoha zemích světa jsou zaváděny programy pro civilní obyvatelstvo, jako například CRASE (Civilian Response to Active Shooter Events), který je založen na strategii 'Avoid, Deny, Defend'. Tato metodika učí běžné občany, jak se chovat během útoku a zvyšuje jejich šance na přežití.²⁹ (UNIVERSITY OF OREGON, 2021)

Mezinárodní spolupráce, sdílení osvědčených postupů a jednotné krizové plánování přispívají k posílení obranyschopnosti společností. Evropské bezpečnostní složky rovněž implementují podobné výcvikové modely a posilují spolupráci s civilními institucemi. Zkušenosti ukazují, že úspěšná prevence není možná bez spolupráce mezi školami, policií, zdravotníky a komunitami.³⁰ (U.S. DEPARTMENT OF JUSTICE, 2022)

²⁹ UNIVERSITY OF OREGON. *Active Threat Response Trainings: CRASE Model*. Eugene, OR: Oregon, 2021.

³⁰ U.S. DEPARTMENT OF JUSTICE. *New Active Shooter Training Awards*. Washington D.C., 2022.

2.9. Problematika AMOK v České republice

Útoky typu AMOK, tedy útoky jednotlivce či malé skupiny na větší množství osob s cílem způsobit co největší újmu v krátkém čase, nejsou problémem výhradně zahraničních zemí. V České republice se v posledních desetiletích odehrálo několik vážných incidentů tohoto typu, ať už šlo o střelbu, útoky nožem či násilí v prostorách škol a veřejných institucí. Zásadní je nejen samotné zvládnutí těchto událostí, ale i to, jak na ně reagovaly bezpečnostní složky a jaká preventivní opatření z nich vyplynula. Tato kapitola se věnuje vývoji přístupu Policie ČR a IZS k problematice AMOK a analyzuje konkrétní případy v českém kontextu.

2.9.1. Příprava složek na IZS na situaci AMOK

Zásahy proti aktivnímu útočníkovi se v Česku od roku 2018 oficiálně řídí Typovou činností č. 14 složek IZS – AMOK. Tento dokument definuje přesný rámec spolupráce mezi složkami IZS (Policie ČR, HZS, ZZS) včetně principů velení, evakuace, zdravotního triage a taktiky zákroku. Policie ČR od té doby pravidelně organizuje metodicko-taktická cvičení. Jen v roce 2023 se uskutečnilo více než 140 takových cvičení, zaměřených na školská zařízení, nemocnice či veřejné instituce.³¹ (POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2023)

³¹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Cvičení AMOK 2023*. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/amok.aspx>

2.10. Přehled závažných případů útoků typu AMOK v ČR

V roce 1999 došlo v Jihlavě k případu, který mnozí označují za první moderní případ aktivního útočníka v ČR. Muž trpící psychickou poruchou nožem napadl několik cestujících v autobuse. Zásah policie byl tehdy veden standardní hlídkovou činností, ale případ otevřel debatu o schopnosti rychle reagovat na násilné činy na veřejnosti.

V říjnu 2014 vnikla do střední školy ve Žďáru nad Sázavou psychicky nemocná žena a nožem usmrtila šestnáctiletého studenta, další studentku zranila. Přestože byla rychle zadržena zásahovou jednotkou, případ vyvolal vlnu debat o bezpečnosti škol, absenci školní ochrany a informovanosti o rizikovém chování. Reakcí bylo mimo jiné zavádění školení a krizových plánů pro pracovníky škol.³² (NOVINKY.CZ, 2014)

Dne 24. února 2015 zastřelil v restauraci v Uherském Brodě muž osm lidí a následně spáchal sebevraždu. Měl legálně držené zbraně a trpěl psychickými problémy. Zásah policie tehdy vyvolal kritiku – trvalo dlouho, než došlo k přímému kontaktu s útočníkem. Událost se stala jedním z důvodů pro urychlení tvorby typové činnosti AMOK a přehodnocení spolupráce mezi policií, městy a zdravotními službami.³³ (MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2015)

2.10.1. Situace AMOK na Filozofické fakultě v Praze

Posledním případem situace AMOK v České republice byla střelba na Filozofické fakultě v Praze. Střelba na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy dne 21. prosince 2023 zanechala hlubokou stopu nejen ve společnosti, ale i v rámci bezpečnostního systému České republiky. Jako autor této práce považuji za důležité se této události věnovat samostatně a důkladně. Nejen kvůli jejímu rozsahu a tragickým následkům, ale také kvůli poučení, které z ní vyplynulo pro Policii ČR, záchranné složky a celou společnost.

Z dostupných informací a oficiálních zpráv vyplývá, že pachatelem byl dvaceti čtyř letý student FF UK, který čin dlouhodobě plánoval. Přinesl si do budovy fakulty zbraně a stovky nábojů a v odpoledních hodinách zahájil palbu z galerie nad hlavní aulou. V důsledku jeho útoku přišlo o život čtrnáct osob – převážně studentů a pedagogů. Policie, která se již v té době nacházela v blízkosti kvůli jinému oznámení, reagovala bezprostředně. Prvosledové hlídky vstoupily do budovy již během první minuty střelby. Díky rychlé reakci se podařilo minimalizovat další ztráty. Přesto však následná

³² NOVINKY.CZ. Student ve Žďáru zemřel při útoku psychicky nemocné ženy. 14. 10. 2014.

³³ MINISTERSTVO VNITRA ČR. Analýza střelby v Uherském Brodě. 2015.

vyšetřovací komise poukázala na některé slabiny, které je třeba do budoucna řešit – například v oblasti předávání informací mezi útvary, identifikace rizikových jedinců a přístupu ke kamerovým systémům v univerzitních budovách.³⁴ (POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY, 2024)

Kritika byla směřována také na nevyhovující kamerový systém budovy fakulty, chybějící prvky označení zasahujících policistů v civilu a nedostatečné vybavení některých hlídek. Komise proto doporučila zlepšení výzbroje a výstroje prvosledových jednotek, úpravy legislativy týkající se předávání dat od operátorů a posílení krizového managementu školských zařízení.³⁵ (ČTK, ČT24, ag, opa, 2024)

Na základě této tragédie Univerzita Karlova přistoupila k výrazným změnám. Byla zavedena přístupová karta do všech fakultních budov, připravuje se mobilní aplikace pro krizové varování, a došlo i ke změnám ve školení zaměstnanců pro mimořádné události. Ministerstvo vnitra současně připravuje novelu zákona, která má zjednodušit sdílení informací mezi univerzitami, policií a dalšími složkami IZS.³⁶ (MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2024)

Tento případ se stal nejen právním a bezpečnostním precedentem, ale také silným psychologickým traumatem pro českou veřejnost. V reakci na událost vzniklo několik odborných analýz, které podtrhují důležitost duševního zdraví u mladých lidí a důslednější preventivní práce ze strany univerzitních poraden a školních psychologů.³⁷ (ČIHÁK, 2024)

³⁴ Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR. Závěrečná zpráva vyšetřovací komise k událostem na FF UK ze dne 21. 12. 2023. Praha: Kancelář Poslanecké sněmovny, 2024. 48 s.

³⁵ ČT24. Policie: Při střelbě na FF UK jsme zasáhli podle protokolu, ale poučíme se. [online]. 2024 [cit. 2025-03-26]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz>

³⁶ Ministerstvo vnitra ČR. Opatření Ministerstva vnitra v reakci na střelbu na FF UK. Praha: MV ČR, 2024. Interní materiál.

³⁷ ČIHÁK, Miloslav. Policejní reakce na krizové situace ve školském prostředí: případ FF UK. Praha: Policejní akademie ČR, 2024. 156 s. ISBN 978-80-7251-999-6.

3. Role prvosledových hlídek při typové činnosti AMOK

Z hlediska policie jsou klíčovým prvkem právě tzv. prvosledové hlídky (PSH). Ty byly v rámci Policie České republiky zavedeny v reakci na skutečnost, že speciální jednotky nejsou schopny v reálném čase zajistit dostatečně rychlou přítomnost na místě krizové události. Statistika ukazuje, že většina útoků aktivních střelců trvá pouhých 10 až 15 minut. Za tak krátkou dobu může adekvátní reakci poskytnout právě pouze standardní policejní hlídka, která je v danou chvíli nejbližší a disponuje speciálním výcvikem a výstrojí.³⁸ (PČR ÚPVSP, 2016)

3.1. Taktika zásahu prvosledových hlídek při AMOK

Zásah proti aktivnímu útočníkovi patří mezi nejrizikovější a nejnáročnější typy policejních operací. Cílem prvosledových hlídek je co nejrychleji dorazit na místo incidentu, identifikovat a neutralizovat útočníka. Zásadní roli hraje rychlost, koordinace a schopnost rozhodovat se pod tlakem. Jak uvádí metodický materiál Policie ČR, útoky aktivních útočníků trvají zpravidla pouhých 10–15 minut, přičemž každá minuta zdržení může znamenat další zraněné či mrtvé.³⁹

Standardní postup prvosledových hlídek (dále jen PSH) začíná již během příjezdu na místo – hlídka nevyužívá výstražná zařízení, aby se k místu přiblížila co nejdiskrétněji. Policisté si již v průběhu jízdy oblékají balistickou výstroj a připravují dlouhou střelnou zbraň. Po příjezdu na lokalitu následuje rychlé vyhodnocení situace a vstup do objektu bez zbytečného odkladu, a to i bez znalosti přesné polohy pachatele. Cílem je aktivní vyhledávání a zastavení hrozby, nikoliv zajištění prostoru jako při standardním zásahu.⁴⁰ (PČR ÚPVSP, 2016)

Taktické postupy PSH vycházejí z osvědčených modelů zahraničních bezpečnostních složek, především amerických (např. FBI nebo DHS), které kladou důraz na tzv. „Stop the killing, stop the dying“ – tedy okamžité zastavení pachatele a následně poskytování první pomoci obětem.⁴¹ (Blair, a další, 2013) Zásah může být proveden formací dvou, tří nebo čtyř policistů, a to buď s využitím balistického štítu, nebo bez něj.

³⁸ Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy. (2016). Metodický materiál k výcviku AMOK

³⁹ Vondrášek, M. (2019). Prvosledové hlídky a důvody jejich zavedení. Příloha 1 k 1NPP.

⁴⁰ Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy. (2016). Metodický materiál k výcviku AMOK.

⁴¹ Blair, P. J., Nichols, T., Burns, D., & Curnutt, J. R. (2013). Active Shooter Events and Response. CRC Press

Hlídky se při pohybu v objektu kryjí, využívají taktického postupu a permanentně komunikují s operačním střediskem.

Zkušenosti z incidentů typu AMOK ukazují, že klíčovým prvkem úspěšného zásahu není jen výzbroj, ale především připravenost, psychická odolnost a schopnost samostatně rozhodovat v dynamicky se měnícím prostředí. Taktické zásahy PSH proto musí být pravidelně procvičovány, včetně modelových situací v reálných objektech.

3.2. Výcvik prvosledových hlídek

V této podkapitole je rozebrán systém přípravy a výcviku prvosledových hlídek Policie České republiky, včetně jeho cílů, průběhu a zajištění. Kapitola je členěna do čtyř podkapitol zaměřených na význam a cíle výcviku, podobu vstupního a opakovaného výcviku, praktickou taktickou přípravu a v neposlední řadě na odbornou přípravu instruktorů a využívaná výcviková zařízení.

3.2.1. Cíl a význam výcviku PSH

Hlavním cílem služební přípravy policistů je zajištění kvalitního a bezpečného výkonu služby. To zahrnuje průběžné udržování a rozvíjení odborných znalostí a dovedností policistů, aby byli schopni účinně reagovat na aktuální hrozby a situace výkonu služby.⁴² V případě prvosledových hlídek (PSH) je význam specializovaného výcviku umocněn tím, že tyto hlídky mají jako primární úkol okamžitý zásah proti nebezpečným pachatelům (zejména tzv. aktivním útočníkům) do příjezdu specializovaných jednotek. PSH jsou tedy koncipovány jako hlídky s rozšířeným taktickým výcvikem a vybavením, schopné rychle a samostatně eliminovat hrozbu v prvních minutách incidentu.⁴³

Zavedení systému prvosledových hlídek bylo reakcí na zvyšující se riziko útoků aktivních střelců a potřebu zkrátit dobu zásahu. Před vznikem PSH řešili tyto krizové situace jako první často běžní policisté z obvodních oddělení, kteří však mnohdy neměli dostatečnou balistickou ochranu, vhodné zbraně ani potřebný výcvik pro zvládnutí

⁴² Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie ČR (ve znění pozdějších předpisů). – Viz též: ZERZÁŇ, Marek. Služební příprava prvosledových hlídek... (Bc. práce, PA ČR, 2024), s. 25.

⁴³ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 130/2020 o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti (čl. 2 písm. b) – definuje prvosledovou hlídku jako hlídku s rozšířeným taktickým výcvikem pro FHQ .

takových událostí.⁴⁴ (HRINKO, 2021) Díky novému konceptu specializovaných hlídek s intenzivním výcvikem a nadstandardním vybavením se daří reagovat podstatně akceschopněji – prvosledové hlídky tak představují pomyslný most mezi řadovými hlídkami a zásahovou jednotkou, který umožňuje okamžitý zákrok a zásadní omezení škod.⁴⁵ (PČR, 2024) Kvalitní výcvik se v praxi odráží i ve zvýšené připravenosti a profesionalitě policistů PSH při zásazích. Například v Ostravě dosahují prvosledové hlídky díky vysoké úrovni výcviku průměrného dojezdového času kolem pouhých dvou minut a jejich pohotová reakce již zachránila řadu lidských životů (např. při dopravních nehodách, náhlých zdravotních komplikacích či pokusech o sebevraždu).⁴⁶ Soustavným výcvikem v taktických postupech, střelbě i první pomoci si tedy policisté PSH zvyšují svou připravenost rychle a rozhodně jednat v kritických situacích, čímž naplňují hlavní význam svého působení – ochranu života a zdraví občanů v situacích bezprostředního ohrožení.

3.2.2. Obsah a průběh vstupního a opakovaného výcviku

Policisté zařazení do prvosledových hlídek procházejí po absolvování základní odborné přípravy (tj. po ukončení kurzu pro nově nastupující policisty) ještě navazujícím specializovaným výcvikem. Každý policista určený k výkonu služby u PSH musí úspěšně absolvovat speciální kurz prvosledových hlídek – bez jeho úspěšného zakončení nemůže být na dané útvarové pozici zařazen.⁴⁷ (KRAUS, 2022) Tento vstupní kurz navazuje na základní přípravu a klade důraz na rozšíření taktické a střelecké odbornosti policistů PSH. Dle oficiální definice jsou prvosledové hlídky charakterizovány právě jako hlídky s „rozšířeným taktickým výcvikem pro použití zbraní skupinového vyzbrojení“, tedy zejména dlouhých palných zbraní.⁴⁸ V rámci vstupního výcviku si policisté prohlubují dovednosti nutné pro zásah proti ozbrojenému pachateli – patří sem taktický postup při zákroku proti aktivnímu střelci (modelové situace typu AMOK), nácvik týmové koordinace dvojčlenné hlídky, pohyb a komunikace při zákroku v budovách či na veřejných prostranstvích, a také pokročilá střelecká příprava zahrnující manipulaci

⁴⁴ HRINKO, Martin. Aktivní střelec a prvosledové hlídky policie. E-pravo.cz [online], 9. 7. 2021. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/aktualne/aktivni-strelec-a-prvosledove-hlidky-policie-113274.html> (kapitola Tvorba konceptu).

⁴⁵ KURZY.CZ. Výcvik a nasazení prvosledových hlídek – Nadstandardní vybavení a prvotřídní výcvik... [online], 5. 12. 2024. Cit. E. Michalíková, mluvčí PČR Ostrava. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/tema/9186995.html>.

⁴⁶ Tamtéž.

⁴⁷ KRAUS, Jakub. Kriminalistické metody a postupy ohledání místa činu. Bakalářská práce. VŠERS České Budějovice, 2022, s. 43–44 – rozhovor s vedoucím OHS Most (uvádí povinnost kurzu PSH).

⁴⁸ Závazný pokyn PP č. 130/2020, čl. 2 písm. b) .

s útočnou puškou či brokovnicí a střelbu na různé typy cílů. Součástí specializovaného kurzu bývá i zdokonalení první pomoci zaměřené na traumatické poranění (tzv. TCCC – taktické poskytování první pomoci) a další praktické dovednosti potřebné k efektivnímu zvládnutí prvotního zásahu.

Po úspěšném absolvování vstupního kurzu a zařazení do hlídky PSH pokračuje výcvik formou pravidelné služební přípravy po celou dobu výkonu služby. Opakovaný (průběžný) výcvik probíhá zpravidla podle ročního plánu služební přípravy daného útvaru a zahrnuje různé složky odborné přípravy: střeleckou přípravu, taktické přípravy, tělesnou přípravu i právní přípravu.⁴⁹ Prvosledové hlídky jsou zařazeny do vysoké výcvikové skupiny z hlediska náročnosti a frekvence výcviku – konkrétně do 2. výcvikové skupiny (na škále, kde 1. skupinu tvoří nejvíce vycvičené speciální jednotky).⁵⁰ To v praxi znamená, že policisté PSH absolvují výrazně více cvičení a tréninků než běžní policisté pořádkové služby. Například u pohotovostních jednotek (plnicích úkoly PSH ve větších městech) dosahuje plán služební přípravy zhruba 3–4 výcvikových bloků měsíčně, což zajišťuje u policistů mnohem vyšší celkovou vycvičenost a připravenost.⁵¹ Průběžný výcvik slouží k udržení a zlepšení získaných schopností – cílem je „získávání, udržování a prohlubování nadprůměrných teoretických znalostí a praktických dovedností při zacházení se všemi přidělenými zbraněmi v souladu s právními předpisy“. ⁵² Díky vyššímu počtu výcvikových hodin a intenzivnějšímu tréninku lze předpokládat u policistů PSH vyšší úroveň připravenosti k zásahu než u ostatních hlídek. Instruktoři služební přípravy se tak u těchto policistů mohou zaměřovat na ladění detailů taktických postupů a širší škálu dovedností. Přesto je nutné dodat, že ani přes náročný opakovaný výcvik nedosahují prvosledové hlídky úrovně specializovaných zásahových jednotek, které spadají do nejvyšší – 1. výcvikové skupiny.⁵³ Pro potřeby nasazení PSH je však nastavený systém přípravy dostatečný a představuje optimální kompromis mezi běžnou hlídkovou službou a elitními zásahovými jednotkami.

⁴⁹ ZPPP č. 4/2009 o provádění služební přípravy PČR, příloha 1.

⁵⁰ BAHOUNEK, Michal. Střelecká příprava policejních prvosledových hlídek. Bakalářská práce. PA ČR, 2022, s. 15–16.

⁵¹ BAHOUNEK (2022), s. 14.

⁵² ZPPP č. 4/2009, příloha 1 bod 2 – cit. dle BAHOUNEK (2022), s. 15.

⁵³ BAHOUNEK (2022), s. 15–16.

3.2.3. Praktická příprava a taktické nácviky

Neodmyslitelnou součástí výcviku prvosledových hlídek je praktická taktická příprava formou modelových situací a cvičení. Policisté PSH pravidelně nacvičují různé scénáře možných incidentů – typicky zásah proti aktivnímu střelci v objektech i na veřejných prostranstvích, zákrok proti ozbrojenému pachateli ve vozidle, koordinaci při více útočnících či simultánní řešení několika zásahových úkolů (eliminace pachatele, evakuace zraněných, zajištění místa činu apod.). Taktické nácviky probíhají jednak v rámci útvaru (menší modelové situace vedené instruktory na cvičišti či v opuštěných budovách), jednak jako rozsáhlejší součinnostní cvičení složek Integrovaného záchranného systému (IZS). Po roce 2015, kdy byly PSH plošně zavedeny, se každoročně koná v každém kraji několik větších cvičení zaměřených na eliminaci aktivního útočníka a spolupráci všech základních složek IZS. Tato cvičení bývají organizována krajskými ředitelstvími Policie ČR ve spolupráci se zdravotnickou záchrannou službou a Hasičským záchranným sborem a umožňují nácvik reálné spolupráce při mimořádné události se značným počtem zraněných. Jednou ročně se také pořádá celostátní srovnávací cvičení v rámci akce Rallye Rejvíz, kde prvosledové hlídky a další složky IZS trénují společný postup při simulovaném útoku aktivního střelce za účasti týmů z různých krajů i ze zahraničí.⁵⁴

Konkrétní ukázkou praktického výcviku bylo např. modelové taktické cvičení AMOK uskutečněné v listopadu 2017 v Jablonci nad Nisou. V budově Českého červeného kříže zde policisté z prvosledových hlídek Libereckého kraje cvičili zákrok proti aktivnímu střelci ve spolupráci se zdravotnickou záchrannou službou. Cílem cvičení bylo vyhledání a zneškodnění pachatele, procvičení koordinace zasahujících policistů, komunikace a spolupráce složek, zajištění objektu pro bezpečný vstup záchranářů k postiženým a následný transport zraněných do bezpečí. Z taktických důvodů nebyly detaily postupu zveřejněny, avšak závěrečné vyhodnocení potvrdilo, že pravidelným nacvičováním mimořádných situací policisté výrazně zvyšují svou připravenost a neustále zdokonalují vzájemné předávání informací – a to jak mezi sebou, tak směrem k ostatním složkám IZS.⁵⁵ Podobná taktická cvičení PSH probíhají v menší či větší míře napříč celou republikou několikrát ročně a jsou často medializována, což přispívá i k informování veřejnosti o schopnostech Policie ČR reagovat na hrozbu aktivního

⁵⁴ HRINKO (2021) – viz kapitola Tvorba konceptu a Taktické postupy (uvádí vznik metodiky AMOK a pravidelná cvičení IZS).

⁵⁵ SOCHOROVÁ, Dagmar. Taktické cvičení prvosledových hlídek. Policie ČR – KŘP Libereckého kraje [online], 20. 11. 2017. Dostupné z: <https://policie.cz/clanek/takticke-cviceni-prvosledovych-hlidek.aspx>.

střelce. Za metodický základ těchto nácviků lze považovat jednotnou výcvikovou pomůcku s názvem AMOK, která byla zpracována Policejním prezidiem ve spolupráci s instruktory služební přípravy. Tento metodický materiál, vydaný po roce 2015, nastavil standardní taktické postupy pro první hlídky na místě útoku a výrazně tak sjednotil přístup ke krizovým situacím typu FHQ (First Hour Quintet). Díky tomu mohlo být napříč Policií ČR urychleně zavedeno nové jednotné schéma postupu a výcviku prvosledových hlídek, což se odrazilo ve zvýšení akceschopnosti při zásazích proti aktivním střelcům.⁵⁶

3.2.4. Odborná příprava instruktorů a využití výcvikových zařízení

Kvalita výcviku policistů vždy závisí na kvalitě a odbornosti jejich instruktorů. Příprava a vzdělávání instruktorů služební přípravy proto tvoří důležitou součást systému výcviku u Policie ČR. Instruktoři odpovědní za výcvik prvosledových hlídek jsou zpravidla zkušení policisté s absolvovanými specializačními kurzy (např. instruktorskými kurzy střelecké a taktické přípravy). Tito odborníci jsou průběžně doškolováni a seznamováni s aktuálními metodickými pokyny Policejního prezidia. Příkladem je využití výše zmíněné metodiky AMOK, s jejímž zpracováním a implementací pomáhali právě vybraní instruktoři z praxe.⁵⁷ Instruktoři na úrovni krajských ředitelství policie působí v odděleních služební přípravy a zajišťují pravidelný výcvik hlídek ve svém regionu. Například v Libereckém kraji vede taktické nácviky PSH instruktor odboru služební přípravy, kdy tento instruktor při cvičeních koordinuje všechny zúčastněné policisty i záchranáře a dohlíží na dodržení stanovených postupů.⁵⁸ Kromě interních školitelů spolupracuje policie také s externími odborníky, pokud je to pro danou oblast výcviku přínosné – typicky v oblasti zdravotnické přípravy, psychologie zásahu apod.

Policie ČR disponuje řadou specializovaných výcvikových zařízení a pomůcek, které umožňují co nejrealističtější trénink zásahů. Pro střeleckou přípravu jsou využívány policejní střelnice (jak vlastní, tak pronajaté komerční objekty), vybavené terčovými zařízeními, maketami krytů a dalšími prvky pro simulaci střeleckých situací.⁵⁹

⁵⁶ HRINKO, Martin. Aktivní střelec a prvosledové hlídky policie. E-pravo.cz [online], 9. 7. 2021. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/aktualne/aktivni-strelec-a-prvosledove-hlidky-policie-113274.html> (kapitola Tvorba konceptu).

⁵⁷ HRINKO (2021) – viz kapitola Tvorba konceptu a Taktické postupy (uvádí vznik metodiky AMOK a pravidelná cvičení IZS).

⁵⁸ HRINKO (2021) – viz kapitola Tvorba konceptu a Taktické postupy (uvádí vznik metodiky AMOK a pravidelná cvičení IZS).

⁵⁹ BAHOUNEK (2022), s. 16.

(BAHOUNEK, 2022) Pro nácvik pokročilých střeleckých a taktických technik se využívají i nestandardní pomůcky – například vyřazená služební vozidla k tréninku střelby zpoza auta či během jízdy, cvičné barikády a imitace překážek, nebo speciální cvičná munice (tzv. Simunition) umožňující bezpečnou simulaci přestřelky. Taktické scénáře zásahu proti ozbrojenému pachateli se nejčastěji trénují v opuštěných budovách nebo výcvikových areálech policejních škol, kde lze navodit reálné podmínky (například zatemnění prostoru, použití simulovaného křiku, střelby a pyrotechniky k vytvoření stresové atmosféry apod.). V současné době se výcvik neustále inovuje – např. se připravuje nácvik vyhledání a záchrany zraněné osoby v zakouřeném prostoru za použití ochranných masek.⁶⁰ Důraz je také kladen na rozvoj dalších praktických schopností policistů PSH nad rámec boje se střelcem. Jedním z příkladů je specializované proškolení hlídek v poskytování první pomoci a záchrany tonoucích: v roce 2024 absolvovali policisté prvosledových hlídek Středočeského kraje intenzivní výcvik s instruktory Vodní záchranné služby zaměřený na techniky záchrany tonoucího a resuscitaci po tonutí. Toto týdenní školení ve spolupráci s externí organizací rozšířilo kompetence policistů i pro zásahy u mimořádných událostí na vodě – policisté se učili správně vyhodnotit situaci, bezpečně vstoupit do vody a efektivně poskytnout pomoc tonoucí osobě.⁶¹ Podobně jsou prvosledové hlídky pravidelně školeny i v dalších dovednostech (např. lezecká průpravaproti zásahy ve výškách, krizová komunikace s ozbrojeným pachatelem do příjezdu vyjednavatele aj.), a to buď ve vlastních zařízeních Policie ČR, nebo ve spolupráci s jinými složkami IZS.

Na závěr je třeba zdůraznit, že systém výcviku prvosledových hlídek je živý proces – na základě zkušeností z reálných zásahů a cvičení jsou průběžně aktualizovány metodiky i tréninkové postupy. Dochází tak k neustálému zlepšování připravenosti policistů PSH čelit novým hrozbám a efektivně chránit veřejnost. Výcvik prvosledových hlídek se stal nedílnou součástí profesní přípravy Policie ČR a významně přispívá k posílení bezpečnostního systému státu.

⁶⁰ KASL, Michal. Výcvik policistů prvosledových hlídek na zákrok proti ozbrojenému pachateli. Bakalářská práce. ČVUT FBMI, 2020, s. 61.

⁶¹ VIČAN, Daniel. Školení prvosledových hlídek PČR Středočeského kraje u vodních záchranářů. Vodní záchranná služba ČČK Praha 6 [online], 17. 7. 2024. Dostupné z: <https://vzs-praha.cz/skoleni-prvosledovych-hlidek-pcr-stredoceskeho-kraje-u-vodnich-zachranaru/>

4. Mezinárodní srovnání prvosledových hlídek

Prvosledové hlídky představují specializované policejní hlídky určené k bezprostřednímu zásahu při mimořádných událostech, jako jsou útoky aktivních střelců či jiné teroristické incidenty. Vznik tohoto konceptu v České republice (PČR) byl reakcí na měnící se bezpečnostní situaci; hlídky prvotního zásahu byly u Policie ČR zřízeny po tragické střelbě v Uherském Brodě v roce 2015.⁶² Cílem následující komparativní analýzy je popsat, jak podobné jednotky fungují v zahraničí (Německo, Dánsko, Švédsko, Slovensko, Velká Británie a USA), jaké jsou jejich vybavení, výcvik a způsob nasazení, a následně z těchto poznatků vyvodit doporučení pro Policii ČR.

4.1. Německo

V Německu neexistuje zcela totožný koncept prvosledových hlídek ve smyslu samostatných jednotek působících v celém policejním sboru; po sérii teroristických útoků v Evropě však došlo k výraznému posílení vybavení i kapacit běžných hlídek pořádkové policie. Spolkové země od roku 2015 masivně investovaly do modernizace výzbroje – policisté jsou nově vybavováni útočnými puškami (např. typu HK G36 nebo HK416) a těžkými balistickými vestami, což má zvýšit schopnost hlídek čelit pachatelům ozbrojeným např. útočnými puškami AK-47.⁶³ Paralelně s tím vznikly i nové specializované protiteroristické jednotky v rámci spolkové policie. Koncem roku 2015 byla zřízena jednotka BFE+ (Beweissicherungs- und Festnahmeeinheit plus), která rozšířila stávající skupiny pro zajišťování důkazů a zatýkání; celkem vzniklo pět těchto týmů (cca 250 policistů) s cílem podpořit elitní jednotku GSG 9 při teroristických útocích a umožnit rychlejší zásah na více místech současně.⁶⁴ Tyto kroky odrážejí snahu německé policie lépe se připravit na scénáře typu amok či koordinovaný teroristický útok, kdy pachatelé používají vojenské zbraně a situace si vyžaduje okamžitý ozbrojený zákrok ještě před příjezdem plnohodnotných zásahových komand (SEK a GSG 9). Běžné hlídky pořádkové policie v Německu nadále standardně nosí služební pistole a samopaly (MP5), avšak v každé spolkové zemi jsou nyní k dispozici i balisticky chráněná vozidla a výše

⁶² ARTKOVSKÝ, Martin. Policie k zásahu na FF: Policista byl v budově za dvě minuty, střelce jsme měli na mušce, víc udělat nešlo [online]. Reflex.cz, 9. 1. 2024 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/online-prenos/122633/policie-k-zasahu-na-ff-policista-byl-v-budove-za-dve-minuty-strelce-jsme-meli-na-musce-vic-udelat-neslo.html>

⁶³ NÖDLER, Gernot. Zur Terroristenbekämpfung: Polizei kriegt Kriegswaffen [online]. die tageszeitung (taz.de), 14. 7. 2016 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://taz.de/Zur-Terroristenbekaempfung/!5318995/>

⁶⁴ WAGENER, Volker. Germany's "paramilitary excess" – rozhovor s R. Behrem. Deutsche Welle [online], 28. 1. 2016 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://p.dw.com/p/1HIPj>

zmíněné dlouhé zbraně pro urychlené nasazení v případě ohrožení života více osob.⁶⁵ Celkově lze německý přístup charakterizovat militarizací výbavy hlídek a vznikem mezistupňů mezi běžnou hlídkovou službou a elitními složkami, což má posílit schopnost okamžité reakce na terorismus a útoky aktivních střelců.

4.2. Dánsko

Dánsko reagovalo na zvýšenou hrozbu terorismu již po útoku na ostrově Utøya v sousedním Norsku (2011) a zavedlo koncept zvaný Reaktionspatruljen (reakční hlídka). Jde o speciálně vycvičené policejní hlídky (s volacím kódem “Romeo”), které byly zavedeny celostátně v roce 2014 právě za účelem rychlého a efektivního zásahu v kritických situacích, kde jsou ohroženy životy a rozhodují minuty.⁶⁶ Reakční hlídky působí ve všech policejních okresech Dánska a pokud zrovna neřeší mimořádný incident, plní běžné úkoly pořádkové policie. Do jednotek jsou vybíráni zkušení policisté, kteří musí projít náročnými vstupními testy (fyzické testy, střelecká zkouška a pohovor) a speciálním výcvikem zaměřeným na krizové situace se střelcem či jiným nebezpečným pachatelem.⁶⁷ Tito policisté disponují obdobnou výzbrojí jako standardní hlídky (služební pistole, teleskopický obušek, pouta apod.), ovšem navíc mají k dispozici i dlouhou palnou zbraň (útočnou pušku nebo karabinu) a rozšířenou ochrannou výstroj. Standardem je tmavě modrá nehořlavá uniforma, balistická helma a těžká balistická vesta s keramickými pláty (vážící kolem 10 kg), která odolá i střelám z dlouhých zbraní.⁶⁸ Reakční hlídky jsou dále vybaveny zdravotnickým modulem první pomoci (taktická první pomoc pro případ zranění v boji) a speciálními komunikačními prostředky (např. sluchátka s rádiovým spojením pro kontakt s velitelem zásahu).⁶⁹ Dánský model tedy představuje vysoce specializovanou patroly v rámci běžné policie, které dokáží okamžitě reagovat na střelbu, ozbrojené útoky gangů, nebezpečné zákroky či ochranu měkkých cílů, aniž by se čekalo na příjezd zásahové jednotky (Aktionsstyrke AK).

⁶⁵ NÖDLER, Gernot. Zur Terroristenbekämpfung: Polizei kriegt Kriegswaffen [online]. die tageszeitung (taz.de), 14. 7. 2016 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://taz.de/Zur-Terroristenbekaempfung/!5318995/>

⁶⁶ OLITI (Dánská policie). Reaktionspatruljen [online]. Kodaň: Politi.dk, 2021 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://politi.dk/om-politiet/virksomheden/reaktionspatruljen>

⁶⁷ tamtéž

⁶⁸ tamtéž

⁶⁹ tamtéž

4.3. Švédsko

Policie ve Švédsku funguje v rámci jednotné národní Polismyndigheten a čelila v posledních letech rovněž teroristickým incidentům (např. útok nákladním vozem v Stockholmu 2017). Švédsko formálně nezavedlo zvláštní prvosledové jednotky oddělené od ostatních složek; vychází se však z premisy, že první na místě útoku budou vždy běžní uniformovaní policisté (tzv. ingripandepoliser, hlídky pořádkové policie) a je tedy nutné je na teroristické scénáře důkladně připravit.⁷⁰ V rámci celé země probíhají pravidelná cvičení a speciální výcvik zaměřený na terrorattentat, při nichž se procvičuje koordinace policistů v první linii. Standardní hlídky ve Švédsku jsou ozbrojeny služební pistolí (9mm) a dle situace mohou použít i dlouhou zbraň (karabiny jsou k dispozici, ale nejsou trvale nošeny – v policejních autech však bývají uloženy samopaly, např. typ MP5 či G36, pro případ potřeby). Dále mají všechny hlídky balistické vesty (standardně třída NIJ IIIA) a přilby, avšak po událostech roku 2017 se diskutovalo o nedostatečné těžké výstroji u policistů první na místě činu – např. hlídky, které dorazily jako první k teroristickému útoku na stockholmské třídě Drottninggatan, postrádaly tehdy těžší balistické vesty a štíty.⁷¹ Švédská policie proto zvýšila investice do ochranných pomůcek a v každém regionu zřídila zásahové jednotky (regionální insatsstyrka) s vyšší úrovní výcviku a výzbroje, jež mohou na místo dorazit krátce po prvních hlídkách. Vrcholným prvkem je Národní zásahová jednotka (Nationella Insatsstyrkan) coby federální protiteroristické komando, které však slouží až jako poslední instance. Celkově je tak strategie Švédska založena na tom, že první reakci obstarají běžní policisté, proto se klade důraz na jejich průpravu k okamžitému zákroku a souběžně jsou k dispozici stupňované posily (regionální a národní) pro zvládnutí nejtěžších scénářů.⁷²

⁷⁰ Poliserna som kom först fram vid terrorattacken saknade utrustning. SVT Nyheter [online]. 13. 11. 2017 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/poliserna-som-kom-forst-fram-vid-terrorattacken-saknade-utrustning>

⁷¹ POLISMYNDIGHETEN (Švédská policie). Terrorism [online]. Stockholm: Polisen.se, aktualizováno 20. 2. 2025 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://polisen.se/utsatt-for-brott/polisanmalan/sakerhet-och-ordning-i-samhallet/terrorism/>

⁷² tamtéž

4.4. Slovensko

Na Slovensku funguje policejní sbor pod názvem Policajný zbor (PZ), který strukturou odpovídá české policii (jednotná státní policie členěná na prezidium, krajská a okresní ředitelství). Přestože slovenská policie nezavedla zcela nové jednotky označované jako prvosledové hlídky, plní jejich úlohu do značné míry tamní pohotovostní motorizované jednotky (PMJ). Tyto útvary pořádkové policie jsou dislokované ve větších městech a jejich úkolem je mimo jiné rychlý zásah při závažných narušeních veřejného pořádku či páchání násilné trestné činnosti. PMJ na Slovensku tvoří první linii kontaktu s pachateli a v praxi bývají první na místě nebezpečných incidentů, podobně jako prvosledové hlídky v ČR.⁷³ Z tohoto důvodu je kladen důraz na to, aby PMJ byly přednostně vyzbrojeny moderními zbraněmi a vybaveny ochrannými prostředky a aby jejich příslušníci procházeli intenzivní střeleckou a taktickou přípravou.⁷⁴ Typická výzbroj zahrnuje služební pistole a samopaly; v posledních letech byly doplněny také útočné pušky (např. vz. 58 nebo novější modely) u vybraných hlídek. Zásahové jednotky (útvary osobitného určenia) na úrovni krajů pak plní roli obdobnou českým krajským ZJ, kdy v České republice každý kraj, kromě Karlovarského kraje, disponuje vlastní zásahovou jednotkou a jsou nasazovány k nejtěžším zákrokům. Koncept prvosledového zásahu tedy Slovensko řeší v rámci stávající struktury tím, že posiluje vybavení i výcvik pohotovostních jednotek. Lze konstatovat, že tento model je velmi blízký české praxi – ostatně analýzy uvádějí, že slovenské PMJ se svou činností a úlohami nejvíce podobají českým prvosledovým hlídkám a pražským policistům z PMJ.⁷⁵

⁷³ OJKA, Marek. Funkce prvosledových hlídek policie v systému reakce na útok aktivního útočníka [diplomová práce]. Praha: VŠ CEVRO Institut, 2022, s. 75–76.

⁷⁴ tamtéž

⁷⁵ tamtéž

4.5. Velká Británie

Ve Velké Británii (zejména v Anglii a Walesu) je policejní situace specifická tím, že běžní policisté na hlídkové službě nejsou tradičně ozbrojeni střelnou zbraní. První ozbrojenou reakci na útok aktivního střelce či teroristický incident tak zajišťují specializované hlídky nazývané Armed Response Vehicles (ARV) – tedy dvou až tříčlenné týmy operující ve vozidlech vyhrazených pro ozbrojenou reakci. Každý teritoriální policejní sbor (county police force) má jednotku autorizovaných střelců (Authorized Firearms Officers, AFO), kteří tato vozidla obsazují a provádějí ozbrojené hlídkování. Koncept ARV existuje v Británii již od 70. let, nicméně po teroristických útocích v Evropě (mj. Paříž 2015) došlo k výraznému posílení jejich početních stavů a vybavení. V letech 2016–2018 bylo do ozbrojených jednotek přijato přes 600 nových příslušníků a počet stálých ozbrojených hlídek (ARV) vzrostl asi o čtvrtinu.⁷⁶ V přepočtu to znamená cca o 55 více vozidel ARV denně v ulicích oproti stavu v roce 2016, což zlepšuje pokrytí zejména mimo velká města. Britské ozbrojené hlídky jsou vyzbrojeny služební pistolí (typicky Glock 17) a samopaly nebo puškami (např. Heckler&Koch MP5, G36 či SIG MCX) a vybaveny balistickými helmami, vestami a štíty. Zásah takové hlídky lze očekávat v řádu minut – například při teroristickém útoku na Londýnském mostě v roce 2017 se podařilo přítomným ARV hlídkám zastavit útočníky během desítek vteřin od zahájení útoku. Kromě ARV disponuje Metropolitní policie v Londýně i posílenými týmy CTSFO (Counter Terrorist Specialist Firearms Officers – prvosledová jednotka Londýnské metropolitní policie) s rozšířeným výcvikem pro vícečetné teroristické scénáře, které mohou být nasazeny nad rámec běžných ozbrojených hlídek. Britský model tedy stojí na myšlence udržet běžnou policii neozbrojenou, avšak paralelně zajistit dostatečnou dostupnost specializovaných ozbrojených jednotek. Po celé zemi se klade důraz na to, aby v případě ohrožení mohly ARV zasáhnout rychle i v odlehlejších oblastech (zvažovalo se dokonce cílené vyzbrojení některých venkovských policistů, pokud by nebylo možné pokrýt území ARV vozidly).⁷⁷ Výhodou je vysoká profesionalita a specializace ozbrojených hlídek; nevýhodou může být prodleva, než se ozbrojení policisté na místo dostanou, pokud k incidentu dojde mimo

⁷⁶ NATIONAL POLICE CHIEFS' COUNCIL. Armed policing numbers boosted with more specially trained officers [online]. 17. 5. 2018 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://news.nppc.police.uk/releases/armed-policing-numbers-boosted-with-more-specially-trained-officers>

⁷⁷ tamtéž

dosah měst. I proto došlo v posledních letech k posílení jejich početního stavu a vybavení, aby byla reakce co nejrychlejší a nejúčinnější.

4.6. USA

Ve Spojených státech amerických tvoří ozbrojené složky policie (zejména městské a okresní policejní sbory) první linii reakce na aktivní střelce již mnoho let. Každý řadový policista v terénu je zde běžně ozbrojen služební pistolí (typicky ráže 9mm nebo .40 S&W) a v mnoha sborech také nese nebo má ve vozidle k dispozici pušku (např. AR-15) pro případ potřeby. Zkušenosti z tragédií, jako byla střelba na Columbine High School v roce 1999, vedly v USA k zásadní změně taktik: dřívější přístup „obklíčit a vyčkat na SWAT“ byl opuštěn a nahrazen doktrínou okamžitého zákroku jednotlivců či malých skupin prvních hlídkujících policistů.⁷⁸ Již začátkem 21. století se standardem stalo tzv. Immediate Action Rapid Deployment (IARD) – první policisté na místě aktivního střelce mají povinnost neprodleně a dynamicky zasáhnout a eliminovat hrozbu, bez čekání na příjezd specializovaných jednotek. Tomu je přizpůsoben výcvik napříč USA (všichni policisté procházejí tréninkem scénáře active shooter), vybavení (mnozí policisté nosí kromě pistole i dlouhou zbraň, většina vozidel obsahuje balistický štít, přilbu a osobní lékárničku) a také spolupráce složek – integrovaný zásah hasičů, záchranářů a policie dle protokolu Advanced Law Enforcement Rapid Response. Speciální jednotky SWAT samozřejmě nadále existují a jsou povolávány k těžkým incidentům, nicméně v prvních minutách incidentu hraje rozhodující roli patrolový policista, který je často jediný na místě. Příkladem efektivity nové taktiky může být např. zásah dvou policistů proti střelci v obchodě v městě Elkhart (Indiana) v roce 2014 – policisté díky IARD výcviku pronikli do objektu a během minuty útočníka zneškodnili, čímž prokazatelně zachránili životy mnoha lidí.⁷⁹ Celkově je tedy v USA princip „first responder“ v kontextu policejních hlídek naplněn plošně: každý příslušník policie v terénu je potenciálně tím prvním, kdo se střetne s aktivním střelcem, a je podle toho vybaven i vycvičen.

⁷⁸ OLICE EXECUTIVE RESEARCH FORUM. The Police Response to Active Shooter Incidents [online]. Washington, DC: PERF, 2014, p. 1–2 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: https://www.policeforum.org/assets/docs/Critical_Issues_Series/the%20police%20response%20to%20active%20shooter%20incidents%202014.pdf

⁷⁹ tamtéž

4.7. Shrnutí klíčových rozdílů

Model českých prvosledových hlídek je v evropském a transatlantickém prostoru poměrně ojedinělý, nicméně v několika zemích se objevují strukturálně nebo funkčně podobné koncepty. V Německu vznikly po teroristických útocích roku 2015 posílené hlídky BFE+ (Beweissicherungs- und Festnahmeinheiten Plus), které mají sloužit jako rychlá podpora při vícečetných krizích. Jejich výcvik i výzbroj jsou přizpůsobeny vážným násilným incidentům a jsou dislokovány při spolkové policii. Jsou tak funkčně blízké českým prvosledovým hlídkám, ale s vyšší mírou centralizace a logistiky.⁸⁰

V Dánsku byl přibližně ve stejné době vytvořen systém Reaktionspatruljen, označovaný interně jako „Romeo“, který je přímo podřízen okresním stanicím. Na rozdíl od běžných hlídek procházejí členové Romea selekcí a intenzivním výcvikem. Jsou určeni k prvnímu zásahu při střelbách, ozbrojených incidentech nebo hrozbě teroru, a jsou vyzbrojeni jak krátkými, tak i dlouhými zbraněmi. Zajímavostí je důraz na psychickou připravenost a individuální výstroj (např. zdravotnické vybavení a komunikace přes headsety).⁸¹

Švédsko má situaci rozdělenou mezi tzv. ingripandepolis – tedy běžné hlídky s rozšířeným výcvikem – a regionální zásahové týmy, které přicházejí na místo až po prvotní intervenci. Výcvik běžných policistů zahrnuje reakci na AMOK situace a je pravidelně obnovován. Po roce 2017 byla jejich výbava systematicky doplňována o těžší balistickou ochranu, přilby a přístup k dlouhým zbraním ve vozidle.⁸²

Na Slovensku částečně zastávají tuto roli Pohotovostní motorizované jednotky (PMJ), které operují ve větších městech a krajích. PMJ nejsou standardní hlídkovou složkou, ale často bývají první na místě nebezpečných incidentů. Disponují krátkými i dlouhými zbraněmi, balistikou a výcvikem v reakci na aktivní hrozbu. Struktura a způsob nasazení se podobá českému modelu, ale není celoplošně systematizována ve stejném rozsahu.⁸³

Velká Británie využívá ozbrojené hlídky ve vozidlech označených jako Armed Response Vehicles (ARV). Tyto jednotky, složené z vycvičených Authorised Firearms Officers (AFO), operují na principu rychlé mobility a centralizované palebné síly.

⁸⁰ BUNDESPOLIZEI. BFE+: Spezialeinheiten für besondere Lagen. Berlin: Bundespolizei, 2017.

⁸¹ DANISH NATIONAL POLICE. Beredskab og Indsats: Reaktionspatruljen. Kodaň: Rigspolitiet, 2019.

⁸² SWEDISH POLICE AUTHORITY. Annual Terror Response Report. Stockholm: Polisen, 2020.

⁸³ MINISTERSTVO VNÚTRA SR. PMJ a ich zásahy v teréne. Bratislava: MV SR, 2021.

Zatímco běžní britští policisté nejsou ozbrojeni, ARV mohou zasáhnout během několika minut a disponují samopaly, puškami a balistickým vybavením.⁸⁴

V USA je strategie odlišná – naprostá většina uniformovaných policistů je ozbrojena a školená k tzv. Immediate Action Rapid Deployment (IARD). Každý policista je považován za first respondera v případě střelby, s cílem nečekat na jednotky SWAT. Standardní výbava zahrnuje pistoli, pušku typu AR-15, těžkou balistiku a individuální lékárníčku (IFAK). V tomto směru je americký systém nejbližší ideálu decentralizované a okamžité reakce, nicméně naráží na rozdíly v tréninkové kvalitě mezi jednotlivými státy.⁸⁵

⁸⁴ UK HOME OFFICE. Armed Policing: Code of Practice. London: Home Office, 2019

⁸⁵ US DEPARTMENT OF JUSTICE. Active Shooter Response and IARD doctrine. Washington D.C.: DOJ, 2020.

4.8. Shrnutí a doporučení pro Policii ČR

Z výše provedeného mezinárodního srovnání vyplývá, že Policie České republiky drží v oblasti prvosledových hlídek krok s moderními trendy – koncept byl zaveden bezprostředně po objevení fenoménu aktivního střelce v Evropě a hlídky PČR prošly specializovaným výcvikem a jsou vybaveny balistickou ochranou i dlouhými zbraněmi.

Nicméně srovnání odhaluje také několik oblastí pro zlepšení:

- Dovybavení samopaly a útočnými puškami: Českým prvosledovým hlídkám dosud chybí moderní zbraněmi s dostřelem a účinkem odpovídajícím zbraním útočníků. Doporučuje se urychleně vyřešit legislativní a logistické otázky a vybavit hlídky vhodnými zbraněmi (s odpovídající průraznou municí), jak to učinily např. Německo nebo Dánsko. Tím se zvýší schopnost prvního zásahu eliminovat pachatele na větší vzdálenost a skrze překážky.
- Pravidelný trénink a cvičení: Stejně jako ve Švédsku nebo Dánsku je žádoucí pokračovat v intenzivních nácvicích scénářů AMOK za účasti prvosledových hlídek i dalších složek IZS. PČR již v roce 2023 realizovala cca 140 cvičení tohoto druhu; toto tempo je vhodné zachovat či navýšit. Současně je vhodné rozšířit pokročilý taktický a střelecký výcvik i nad rámec prvosledových hlídek – tedy i pro ostatní hlídky v terénu. To umožní, aby i běžní policisté (mimo vyčleněné prvosledové týmy) byli schopni adekvátně reagovat, pokud by byli první na místě útoku (což se může stát při nedostupnosti prvosledové hlídky v dané lokalitě).
- Personální pokrytí a dostupnost: Britská zkušenost ukazuje význam dostatečného plošného pokrytí území ozbrojenými hlídkami. V podmínkách PČR to znamená zajistit, aby koncept prvosledových hlídek pokrýval i méně exponovaná území (menší města, venkovské oblasti) v co největší možné míře. Doporučuje se vyhodnotit současné rozložení cca 170 prvosledových hlídek v terénu a případně navýšit jejich počet tak, aby doba dojezdu na místo incidentu byla minimální i mimo velká města. S tím souvisí i obecnější problém podstavu Policie ČR (chybějících ~6000 policistů), jehož řešení by přineslo vyšší kapacity pro krizové situace.
- Technická a analytická podpora: V návaznosti na aktuální zkušenosti PČR je vhodné urychlit zavedení jednotných analytických nástrojů a zlepšit krizovou komunikaci. I když to přímo nespadá do vybavení hlídek, moderní informační systém (např. pro sledování potenciálně nebezpečných osob, centrální registr zbraní s automatickými výstrahami na podezřelé nákupy apod.) může pomoci předcházet

incidentům a v případě jejich vzniku poskytne zásahovým hlídkám lepší situační povědomí.

- Mezinárodní spolupráce a sdílení zkušeností: Doporučuje se pokračovat v aktivní výměně poznatků se zahraničními partnery. České prvosledové hlídky mohou těžit ze zkušeností zemí, které si podobnými incidenty prošly – např. hostováním společných cvičení, účastí na workshopech a využíváním zahraničních metodik. To zajistí, že taktiky a vybavení budou stále odpovídat nejlepším praktikám a nejnovějším poznatkům (např. v oblasti první pomoci při poraněních, práce v tandemu s hasiči a záchranáři, reakce na nové typy hrozeb jako drony apod.).

Díky tomuto lze konstatovat, že koncept prvosledových hlídek se v praxi osvědčil a představuje nezbytnou součást připravenosti policie na současné bezpečnostní hrozby. Česká policie drží v tomto ohledu krok se světem; implementací výše uvedených doporučení – zejména do vyzbrojení, pokračujícím výcvikem a posilováním kapacit – může dále zvýšit akceschopnost prvosledových hlídek a tím lépe chránit životy občanů v kritických situacích.

5. Porovnání střelby na Filozofické fakultě univerzity Karlovy a Virginia Tech

Střelba na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, která se odehrála 21. prosince 2023, hluboce zasáhla českou společnost i celý bezpečnostní aparát. Tato tragédie vyvolala celospolečenskou odezvu, bylo diskutováno mnoho možných scénářů, které si z pohledu bezpečnostního experta bezpečnostních situací člověk promítá stále dokola. Tato událost byla nejen šokující svou brutalitou, ale také ukázala, jak důležité je připravit bezpečnostní systém na krizové situace tohoto typu.

Na druhé straně oceánu došlo 16. dubna 2007 k masakru na univerzitě Virginia Tech v USA. Útočník Seung-Hui Cho, student s diagnostikovanými psychickými problémy, zabil 32 lidí a poté spáchal sebevraždu. Tento útok vedl k zásadnímu přehodnocení bezpečnostních opatření na amerických univerzitách. Srovnání těchto dvou tragédií nabízí důležitá poučení a ukazuje, kde jsou slabá místa v systému.

V případě FF UK byl pachatel David K. studentem historie. Z veřejně dostupných informací vyplývá, že měl vysoký intelekt, sklony k uzavřenosti a temnému myšlení. Policie později objevila jeho domácí arzenál i podrobné plány na útok.⁸⁶ V USA se později ukázalo, že Cho byl již dříve upozorněn jako osoba s vážnými psychickými problémy, ale kvůli mezerám v legislativě mu bylo přesto umožněno vlastnit střelné zbraně.⁸⁷

⁸⁶ Policie ČR. Interní zpráva k události FF UK. Praha: Policie ČR, 2023

⁸⁷ Virginia Tech Review Panel. Report of the Review Panel. Richmond: Commonwealth of Virginia, 2007.

5.1. Reakce prvosledových hlídek

Reakce prvosledových hlídek v Praze byla příkladná. Policisté neváhali a do budovy vstoupili bezprostředně po příjezdu na místo činu. Přesto je třeba otevřeně přiznat, že selhala předběžná výměna informací mezi složkami – univerzita nebyla předem varována, přestože již existovalo podezření na možné násilí.⁸⁸

Ve Virginii došlo ke zpoždění varování – univerzita studenty neinformovala mezi prvním a druhým útokem, což mohlo stát životy.⁸⁹ Toto zpoždění bylo v USA kritizováno a vedlo k rozsáhlým změnám v krizové komunikaci a systému včasného varování.⁹⁰

Výbava prvosledových hlídek v ČR se v posledních letech výrazně zlepšila, ale po této události je jasné, že je třeba uvažovat o vyšší standardizaci výstroje – především balistické ochrany, optiky a munice.⁹¹ Ve Spojených státech byla po masakru v roce 2007 přijata novela Bradyho zákona, která zpřísnila přístup k legálním zbraním osobám s duševními nemocemi.⁹²

⁸⁸ Zpráva Poslanecké sněmovny k zásahu. Praha: PSP ČR, 2024.

⁸⁹ ABC News. Timeline of events: Virginia Tech shooting. New York: ABC, 2007.

⁹⁰ Virginia Tech. Alert System Overview. Blacksburg: Virginia Tech, 2008.

⁹¹ Ministerstvo vnitra ČR. Návrh změn výzbroje PČR. Praha: MV ČR, 2024.

⁹² United States Congress. Brady Act Amendment. Washington, D.C.: Congress of the United States, 2008.

5.2. Spolupráce mezi složkami IZS

Co se týče spolupráce složek IZS, v Praze proběhla velmi rychlá mobilizace zdravotníků, hasičů i krizových psychologů.⁹³ Podobnou efektivitu však USA v roce 2007 nevykázaly. Došlo ke zmatení v předávání informací mezi univerzitou a policií, a chyběl centrální bod řízení.⁹⁴

Na základě tohoto srovnání je možné konstatovat několik klíčových doporučení: Policie ČR je vhodné, aby doškolovat prvosledové hlídky v krizové komunikaci s institucemi. Univerzity by měly vypracovat jasný scénář krizového varování. A v neposlední řadě je doporučeno, aby každý podnět ke hrozbě násilí byl vždy sdílen mezi policií, školami a zdravotníky – i kdyby šlo o podezření, které se později neprokáže.⁹⁵

⁹³ Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy. Tisková zpráva k události FF UK. Praha: ZS HMP, 2023.

⁹⁴ Virginia State Panel. Final Report to the Governor. Richmond: Virginia State, 2007.

⁹⁵ (Doporučení Policie ČR pro vysoké školy. Praha: Policie ČR, 2024)

5.3. Případová studie útoku aktivního střelce v Uherském Brodě

Dne 24. února 2015, kolem 12:30, vstoupil 63letý Zdeněk Kovář do restaurace Družba v Uherském Brodě. Okamžitě zahájil palbu ze dvou legálně držených zbraní samonabíjecí CZ 75 a revolveru Alfa 820 – přičemž střelbou zabil sedm hostů a jednu zaměstnankyni, dalších pětadvacet minut držel pachatele v areálu, přičemž jedna osoba přežila s těžkým zraněním.⁹⁶

Operační středisko PČR přijalo oznámení ve 12:38 a již v 12:47 dorazily první policejní hlídky vybavené standardní výzbrojí – pistole CZ 75, balistické vesty a dlouhé zbraně ve vozidlech. Policie vstoupila bezprostředně do budovy, kde narazila na pachatele za barovým pultem, přičemž bylo jasné, že mezi nimi a střelcem leží oběti. Policisté zaujali pozice na únikových cestách a rozhodli se nezasahovat, protože nebyly známy okolnosti – zejména možnost rukojmích.⁹⁷ Klíčovým okamžikem byla časová prodleva mezi příchodem prvosledových hlídek a vstupem zásahové jednotky – šlo o přibližně 1 hodinu a 36 minut.

Během kritických minut došlo k postupné změně velení – v prvních 40 minutách ho převzalo celkem pět osob, což vést k dezorganizaci a zpomalení rozhodovacích procesů. Policie více naslouchala tvrzení o rukojmích, přestože pozdější svědectví potvrdila, že oběti byly již mrtvé. V komunikaci s policií byly využity mobilní telefony, nikoli radiokanály, což oslabilo okamžité reakce.⁹⁸

Zásah probíhal v koordinaci s IZS – hasiči a zdravotnická záchranná služba byly nasazeny po vyčištění prostoru po zásahu zásahové jednotky. Přítomnost zasahujících složek pomohla ošetřit jednu těžce raněnou osobu a zabezpečit místo činu. Policie také uzavřela okolí, včetně železniční stanice, aby minimalizovala rizika pro veřejnost a umožnila plynulý průběh zásahu. Nicméně nebyla aktivována krizová linka pro blízké obětí, což je dnes považováno za standardní opatření.⁹⁹

Masakr vedl k významným změnám v nastavení činnosti Policie ČR. Zákon o zbraních byl novelizován – policie dostala pravomoc dočasně odebrat zbraň osobám s podezřelým duševním stavem a proniknout na pozemek majitele zbraně bez zbytečného

⁹⁶ iDNES.cz. Masakr v restauraci: Muž v Uherském Brodě zabil osm lidí. Mladá fronta DNES, 2015.

⁹⁷ VČR. Zpráva o postupu zásahu Policie ČR v Uherském Brodě. Ministerstvo vnitra ČR, 2015.

⁹⁸ GIBS. Vyšetřovací zpráva k události v Uherském Brodě. Generální inspekce bezpečnostních sborů, 2016.

⁹⁹ ČT24. Tragédie v Brodě: Policie čelí kritice za zpoždění. Česká televize, 2015.

odkladu. Zavedeny byly nové takticko-operativní zásahy (např. CQB – Close Quarters Battle) pro venkovské prostředí, rozšířena výzbroj o útočnou pušku Heckler & Koch G36 ráže $5,56 \times 45$ mm NATO a o systém balistických vest přímo ve vozidlech hlídek. Zřízeny byly prvosledové hlídky od roku 2016 (cílová dojezdová doba max. 10 minut, praxe ukazuje 6 minut), a rozšířeny zásahové jednotky do regionů, např. ve Zlíně.¹⁰⁰

Doporučení pro Policii ČR zahrnují:

- 1) okamžitý vstup hlídek v případě bezprostředního ohrožení života,
- 2) zajištění jednotného velení po celou dobu akce,
- 3) kontrolu všech únikových cest,
- 4) využití zabezpečených radiových kanálů,
- 5) pravidelný výcvik CQB v prostředí malých měst a obcí.

¹⁰⁰ MVČR. Zpráva o postupu zásahu Policie ČR v Uherském Brodě. Ministerstvo vnitra ČR, 2015.

6. Dotazníkové šetření

Respondenti dotazníku (viz příloha č. 1), policisté zařazení do prvosledových hlídek, poskytli ucelený obraz o stavu výcviku, vybavení a organizace. Z odpovědí vyplývá, že většina policistů absolvuje výcvik pravidelně, obvykle měsíčně. Úroveň taktické přípravy hodnotí většinou známkami 2–3 (na škále 1–5, kde 1 je nejlepší); střeleckou přípravu většina respondentů označila průměrně ještě lépe (průměrně okolo 2). Cvičení s donucovacími prostředky jsou rovněž realizována pravidelně, přesto řada policistů poukazuje na nedostatek času pro výcvik.

Frekvence výcviků byla ve většině případů označena jako „pravidelně každý měsíc“. Tradiční jednorázový cvičební blok je podle názoru respondentů nedostatečný. Průměrná známka za taktiku je přibližně 2,8 a za střelbu přibližně 2,1. To znamená, že střelecký výcvik je obecně hodnocen spíše dobře, taktika mírně hůře. Jen málo respondentů hodnotí své vybavení jako nedostatečné.

Dále dotazník zjišťoval připravenost na situace typu AMOK. Všichni účastníci jsou s typovou činností AMOK obeznámeni. Většina již absolvovala speciální školení, ale jen malá část se po školení cítí plně připravena. Jako hlavní důvody nedostatečné připravenosti uváděli respondenti krátký čas výcviku a nemožnost realisticky simulovat chaos situace. Osobní připravenost hodnotili spíše průměrně – většinou známkou 3 na pětibodové škále.

Co se týče vybavení, většina respondentů považuje služební výstroj za dostačující. Standardní výbava hlídky zahrnuje obušek, balistickou vestu, štít a zdravotnické vybavení. Někteří policisté si však dokupují vlastní vybavení, a jako nedostatečné označili např. komunikační prostředky či brýle. Spolupráci s ostatními složkami IZS hodnotí respondenti průměrnou známkou 2,5. Problémem je zejména koordinace a sdílení informací mezi jednotlivými složkami.

Respondenti také identifikovali zásadní systémové nedostatky. Mezi hlavní překážky v činnosti prvosledových hlídek uváděli nedostatek personálu, nízkou časovou dotaci výcviku, vysokou administrativní zátěž a nepružnost organizace. Uvítali by častější výcviky v reálných podmínkách a jasné oddělení činností prvosledových hlídek od běžné agendy OOP. Dále doporučují zlepšit financování, personální zajištění a metodické vedení.

Závěrem lze konstatovat, že dotazníkové šetření poskytlo detailní pohled na praxi prvosledových hlídek Policie ČR. Výsledky ukazují, že policisté si jsou vědomi svých silných i slabých stránek, hodnotí pozitivně pravidelnost výcviku a většinou i vybavení, ale současně pocítují nedostatky v jeho rozsahu, organizaci a metodickém vedení. Tyto poznatky mohou sloužit jako podklad pro zlepšení systému přípravy a fungování prvosledových hlídek.

6.1. Zhodnocení praktické části

Praktická část této bakalářské práce byla zaměřena na analýzu připravenosti, výcviku, vybavení a systémové podpory prvosledových hlídek Policie České republiky, a to v kontextu typové činnosti AMOK. Kombinací případových studií, porovnání s vybranými zahraničními systémy a kvantitativního dotazníkového šetření bylo možné vytvořit ucelený obraz současného stavu, výzev i možných směrů zlepšení.

Jedním z klíčových zjištění bylo, že přestože mají příslušníci prvosledových hlídek teoretické povědomí o postupech při zásahu proti aktivnímu útočníkovi, v reálných podmínkách se necítí dostatečně připraveni. Tato disproporce mezi formální přípravou a subjektivním pocitem způsobilosti může být dána jak nízkou frekvencí reálného výcviku, tak i absencí simulací, které by pracovaly s psychologickým tlakem, chaosem a nutností rychlého rozhodování v prostředí s civilisty.

Významným poznatkem je i fakt, že mnoho policistů si chybějící vybavení pořizuje z vlastních prostředků. To ukazuje nejen na vysokou motivaci těchto příslušníků, ale současně i na systémové selhání v oblasti materiálně-technického zabezpečení. Vzhledem k závažnosti situací, do kterých jsou prvosledové hlídky vysílány, je žádoucí, aby disponovaly výbavou, která odpovídá jejich úkolům, a to bez závislosti na iniciativě jednotlivců.

V rámci spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému (IZS) byla identifikována slabá místa zejména v oblasti sdílení informací a operační komunikace. Mnozí příslušníci vnímají společná cvičení jako přínosná, ale nedostatečně častá. Rovněž absence jednotné terminologie a jasného vymezení kompetencí mezi jednotlivými složkami může negativně ovlivnit rychlost a efektivitu zásahu.

Případové studie z České republiky i ze zahraničí jednoznačně ukázaly, že rozhodující pro zvládnutí incidentu AMOK je rychlost a koordinace zásahu. Prvosledové hlídky představují klíčový článek v prvních minutách. Proto je nezbytné, aby byly nejen rychle dostupné, ale také personálně a technicky připravené k ostrému zákroku.

Na základě výše uvedených poznatků lze konstatovat, že Česká republika má v systému prvosledových hlídek kvalitní základ, který však potřebuje cílené posílení – zejména v oblasti výcviku, vybavení a meziresortní spolupráce. Výsledky praktické části přinesly nejen potvrzení mnohých známých skutečností, ale také podněty pro možné

systemové změny. Pokud budou doporučená opatření implementována, lze očekávat posílení operační schopnosti těchto hlídek a zvýšení bezpečnosti obyvatelstva v případech závažných hrozeb.

Závěr

Tato bakalářská práce se zaměřila na analýzu významu, připravenosti a využití prvosledových hlídek Policie České republiky v rámci řešení typové činnosti AMOK. Cílem bylo nejen popsat jejich roli v rámci systému krizového řízení, ale také identifikovat klíčové oblasti, které vyžadují zlepšení a systematickou podporu.

V teoretické části byla popsána legislativní a organizační struktura Policie ČR se zaměřením na vývoj a funkci prvosledových hlídek. Dále byly objasněny principy typové činnosti AMOK, včetně taktických a organizačních aspektů zásahu. Pro srovnání byly uvedeny příklady z vybraných evropských i mimoevropských zemí, které umožnily nahlédnout na různé přístupy k reakci na útoky aktivních střelců.

Praktická část byla věnována analýze konkrétních případů (např. útok na Filozofické fakultě UK, útok v Uherském Brodě), vyhodnocení rozsáhlého dotazníkového šetření mezi 200 příslušníky prvosledových hlídek a srovnání systému s praxí v Německu, Velké Británii, Švédsku, Dánsku, Slovensku a USA. Výsledky ukázaly, že české prvosledové hlídky jsou v systému zakotveny funkčně a konceptuálně správně, avšak potýkají se s nedostatky ve výcviku, vybavení a meziresortní spolupráci.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že většina policistů vnímá svůj výcvik jako částečně nedostatečný, cítí absenci reálných simulací a současně si často pořizují chybějící vybavení z vlastních prostředků. Významná část respondentů rovněž poukazovala na nedostatečnou podporu ze strany systému a potřebu jasného ukotvení role prvosledových hlídek v rámci spolupráce IZS.

Na základě získaných poznatků bylo navrženo několik klíčových opatření – zavedení častějších praktických výcvikových simulací AMOK, doplnění standardní výbavy hlídek o chybějící prvky (balistická ochrana, zdravotnické vybavení), pravidelná meziresortní cvičení s jednotnou taktikou a posílení personální a organizační struktury těchto týmů.

Cíle práce byly naplněny – podařilo se popsat současný stav, identifikovat nedostatky a formulovat návrhy řešení. Práce by tak mohla sloužit nejen jako odborný přehled problematiky, ale i jako podklad pro další diskuzi v rámci vedení Policie ČR, vzdělávacích institucí a složek krizového řízení.

Seznam použitých zdrojů

Knižní a odborné zdroje

1. ALEXANDER, David; SHEFFIELD, John. *Principles of Emergency Planning and Management*. Oxford: Oxford University Press, 2003. 280 s. ISBN 978-0-19-521838-6.
2. BALABÁN, Miloš; PERNICA, Bohuslav a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Karolinum, 2015. 320 s. ISBN 978-80-2469-3150-9.
3. BLAIR, Pete J.; NICHOLS, Terry; BURNS, David a CURNUTT, John R. *Active shooter events and response*. Boca Raton: CRC Press, Taylor & Francis Group, 2013. 210 s. ISBN 978-1-4665-1229-0.
4. ČIHÁK, Miloslav. *Policejní reakce na krizové situace ve školském prostředí: případ FF UK*. Praha: Policejní akademie ČR, 2024. 156 s. ISBN 978-80-7251-999-6.
5. FLYVBJERG, Bent; BRUZELIUS, Nils; ROTHENGATTER, Werner. *Megaprojects and Risk: An Anatomy of Ambition*. Cambridge: Cambridge University Press, 2013. 224 s.
6. GILL, Martin. *The Handbook of Security*. 2nd ed. London: Palgrave Macmillan, 2014. 1048 s. ISBN 978-1-137-29975-6.
7. HADDOW, George D.; BULLOCK, Jane A.; COPPOLA, Damon P. *Introduction to Emergency Management*. 6th ed. Burlington: Butterworth-Heinemann, 2017. 424 s. ISBN 978-0-12-803064-6.
8. HRINKO, Martin. *Prvosledové hlídky policie v systému ochrany měkkých cílů*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023. 184 s. ISBN 978-80-7380-988-1.
9. KOVÁRNÍK, Libor a TÓTH, Jozef. *Policejní akce*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. 138 s. ISBN 978-80-7251-311-6.
10. KRÁTKÝ, Jaroslav. *Základy ochrany obyvatelstva*. Praha: Karolinum, 2012. 196 s. ISBN 978-80-246-2214-2.
11. MITROFF, Ian I.; ANAGNOS, Gus. *Managing Crises Before They Happen: What Every Executive Needs to Know about Crisis Management*. New York: AMACOM, 2005. 256 s. ISBN 978-0-8144-0826-1.
12. MITSILINIS, David (ed.). *Crisis Management in the Czech Republic*. Bratislava: Ústav krízového riadenia, 2024. 218 s. ISBN 978-80-89737-33-3.
13. MONTI, Philip J.; SARDINO, Thomas J.; GOLDSTEIN, Arnold P. *Police Crisis Intervention*. Oxford: Pergamon Press, 1979. 175 s. ISBN 978-0-08023-874-6.
14. MYSLIN, Josef; HRINKO, Martin; MUZIKOVÁ, Kamila V.; RAJLOVÁ, Petra. *Process Modeling for Crisis Management*. Prague: UIKTEN, 2021. 145 s. ISBN 978-9940-46-859-3.

15. NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie ČR*. Praha: Abook, 2017. 184 s. ISBN 978-80-906974-09.

16. NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická taktika*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 200 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

17. RUBENS, David (ed.). *Strategic Risk and Crisis Management: A handbook for modelling and managing complex risks*. Oxford: Risk Management Press, 2023. 330 s. ISBN 978-1-7399334-0-4.

18. ŠTURMA, Pavel. *Mezinárodní trestní právo*. Praha: C. H. Beck, 2019. 272 s. ISBN 978-80-7400-728-6.

Internetové a online zdroje

1. ARTKOVSKÝ, Martin. Policie k zásahu na FF: Policista byl v budově za dvě minuty, střelce jsme měli na mušce, víc udělat nešlo [online]. Reflex.cz, 9. 1. 2024 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/online-prenos/122633/policie-k-zasahu-na-ff-policista-byl-v-budove-za-dve-minuty-strelce-jsme-meli-na-musce-vic-udelat-neslo.html>

2. ČT24. Policie: Při střelbě na FF UK jsme zasáhli podle protokolu, ale poučíme se [online]. 2024 [cit. 2025-03-26]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz>

3. HRINKO, Martin. Aktivní střelec a prvosledové hlídky policie [online]. E-pravo.cz, 9. 7. 2021 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/aktualne/aktivni-strelec-a-prvosledove-hlidky-policie-113274.html>

4. IROZHLAS.cz. Masakr na Filozofické fakultě: Co víme o pachateli a jeho plánu? [online]. 2024 [cit. 2025-03-26]. Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz>

5. KURZY.CZ. Výcvik a nasazení prvosledových hlídek – Nadstandardní vybavení a prvotřídní výcvik [online]. 5. 12. 2024 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/tema/9186995.html>

6. NATIONAL POLICE CHIEFS' COUNCIL. Armed policing numbers boosted with more specially trained officers [online]. 17. 5. 2018 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://news.npcc.police.uk/releases/armed-policing-numbers-boosted-with-more-specially-trained-officers>

7. NÖDLER, Gernot. Zur Terroristenbekämpfung: Polizei kriegt Kriegswaffen [online]. die tageszeitung (taz.de), 14. 7. 2016 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://taz.de/Zur-Terroristenbekaempfung/!5318995/>
8. OLICE EXECUTIVE RESEARCH FORUM. The Police Response to Active Shooter Incidents [online]. Washington, DC: PERF, 2014 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: https://www.policeforum.org/assets/docs/Critical_Issues_Series/the%20police%20response%20to%20active%20shooter%20incidents%202014.pdf
9. OLITI (Dánská policie). Reaktionspatruljen [online]. Kodaň: Politi.dk, 2021 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://politi.dk/om-politiet/virksomheden/reaktionspatruljen>
10. SOCHOROVÁ, Dagmar. Taktické cvičení prvosledových hlídek [online]. Policie ČR – KŘP Libereckého kraje, 20. 11. 2017 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://policie.cz/clanek/takticke-cviceni-prvosledovych-hlidek.aspx>
11. VIČAN, Daniel. Školení prvosledových hlídek PČR Středočeského kraje u vodních záchranářů [online]. Vodní záchranná služba ČČK Praha 6, 17. 7. 2024 [cit. 2025-06-17]. Dostupné z: <https://vzs-praha.cz/skoleni-prvosledovych-hlidek-pcr-stredoceskeho-kraje-u-vodnich-zachranaru/>

Legislativní a oficiální dokumenty

1. DOPORUČENÍ Policie ČR pro vysoké školy. Praha: Policie ČR, 2024.
2. GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. Typová činnost složek IZS č. 14 – AMOK. Praha, 2018.
3. MINISTERSTVO VNITRA ČR. Analýza střelby v Uherském Brodě. Praha: MV ČR, 2015.
4. MINISTERSTVO VNITRA ČR. Návrh změn výzbroje PČR. Praha: MV ČR, 2024.
5. MINISTERSTVO VNITRA ČR. Opatření Ministerstva vnitra v reakci na střelbu na FF UK. Praha: MV ČR, 2024. Interní materiál.
6. MINISTERSTVO VNITRA ČR. Zpráva o postupu zásahu Policie ČR v Uherském Brodě. Praha: MV ČR, 2015.
7. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. Pokyn policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti. Praha: Policie ČR, 2020.
8. POLICIE ČR. Interní zpráva k události FF UK. Praha: Policie ČR, 2023.

9. POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČR. Zpráva k zásahu. Praha: PSP ČR, 2024.

10. ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta č. 130/2020 o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti. Čl. 2 písm. b).

11. ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie ČR (ve znění pozdějších předpisů).

12. ZPPP č. 4/2009 o provádění služební přípravy Policie ČR, příloha 1.

Ostatní relevantní zdroje

1. ABC News. Timeline of events: Virginia Tech shooting. New York: ABC, 2007.

2. BAHOUNEK, Michal. Střelecká příprava policejních prvosledových hlídek. Bakalářská práce. PA ČR, 2022, s. 15–16.

3. BUNDESPOLIZEI. BFE+: Spezialeinheiten für besondere Lagen. Berlin: Bundespolizei, 2017.

4. ČT24. Tragédie v Brodě: Policie čelí kritice za zpoždění. Česká televize, 2015.

5. DANISH NATIONAL POLICE. Beredskab og Indsats: Reaktionspatruljen. Kodaň: Rigspolitiet, 2019.

6. FBI LAW ENFORCEMENT BULLETIN. Police Response Time to Active Shooter Attacks. 2014.

7. FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION. Active Shooter Incidents in the United States in 2023. Washington D.C.: FBI, 2024.

8. GIBS. Vyšetřovací zpráva k události v Uherském Brodě. Generální inspekce bezpečnostních sborů, 2016.

9. HRINKO, Martin. Prvosledové hlídky policie v systému ochrany měkkých cílů. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023. s. 68–70.

10. INSTITUT PRO VEŘEJNOU SPRÁVU. Ochrana obyvatel a krizové řízení. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2020.

11. JUN, Miroslav. Analýza připravenosti prvosledových hlídek Policie České republiky na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce. Diplomová práce. ČVUT v Praze, 2023.

12. KASL, Michal. Výcvik policistů prvosledových hlídek na zákrok proti ozbrojenému pachateli. Bakalářská práce. ČVUT FBMI, 2020.
13. KAUSTA, Vojtěch. Aktivní střelec na školách – zásady zákroků Policie České republiky. Brno: Masarykova univerzita, 2022.
14. KOLEJOVÁ, Martina. Krizové vyjednávání. Bakalářská práce. AMBIS vysoká škola, 2020.
15. KRAUS, Jakub. Kriminalistické metody a postupy ohledání místa činu. Bakalářská práce. VŠERS České Budějovice, 2022.
16. MELIKANT, Jakub. Prvosledové hlídky Policie České republiky, jejich význam, vybavení a připravenost k zásahu. Diplomová práce. ČVUT v Praze, 2022.
17. MINISTERSTVO VNÚTRA SR. PMJ a ich zásahy v teréne. Bratislava: MV SR, 2021.
18. OJKA, Marek. Funkce prvosledových hlídek policie v systému reakce na útok aktivního útočníka. Diplomová práce. VŠ CEVRO Institut, 2022.
19. Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR. Závěrečná zpráva vyšetřovací komise k událostem na FF UK ze dne 21. 12. 2023. Praha: Kancelář Poslanecké sněmovny, 2024.
20. PYTEL, Filip. Typové činnosti složek IZS při společném zásahu z pohledu zdravotnického záchranáře. Praha: Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy, 2021.
21. SWEDISH POLICE AUTHORITY. Annual Terror Response Report. Stockholm: Polisen, 2020.
22. TEXAS STATE UNIVERSITY. ALERRT Program Overview. San Marcos, TX: ALERRT Center, 2023.
23. U.S. DEPARTMENT OF JUSTICE. New Active Shooter Training Awards. Washington D.C., 2022.
24. UK HOME OFFICE. Armed Policing: Code of Practice. London: Home Office, 2019.
25. UNITED STATES CONGRESS. Brady Act Amendment. Washington, D.C.: Congress of the United States, 2008.
26. UNIVERSITY OF OREGON. Active Threat Response Trainings: CRASE Model. Eugene, OR: University of Oregon, 2021.

27. US DEPARTMENT OF JUSTICE. Active Shooter Response and IARD doctrine. Washington D.C.: DOJ, 2020.
28. ÚTVAR POLICEJNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVY. Metodický materiál k výcviku AMOK. 2016.
29. VIRGINIA STATE PANEL. Final Report to the Governor. Richmond: Virginia State, 2007.
30. VIRGINIA TECH REVIEW PANEL. Report of the Review Panel. Richmond: Commonwealth of Virginia, 2007.
31. VIRGINIA TECH. Alert System Overview. Blacksburg: Virginia Tech, 2008.
32. VONDRÁŠEK, Martin. Prvosledové hlídky a důvody jejich zavedení. Příloha 1 k 1NPP, 2019.
33. VYSOKÁ ŠKOLA ZDRAVOTNICKÁ. Integrovaný záchranný systém. Praha: VŠZ, 2019.
34. ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA HL. M. PRAHY. Tisková zpráva k události FF UK. Praha: ZS HMP, 2023.

Seznam zkratek

AMOK – útok aktivního střelce

IZS – integrovaný záchranný systém

OHS – oddělení hlídkové služby

PČR – Policie České republiky

PMJ – pohotovostní motorizovaná jednotka

ZJ – zásahová jednotka

Seznam příloh

1. Dotazník k šetření mezi policisty sloužícími u prvosledových hlídek

Přílohy

1. Dotazník k dotazníkovému šetření

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

jsem studentem bakalářského studijního programu Bezpečnostně právní činnosti na Vysoké škole evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích.

V rámci své bakalářské práce se věnuji tématu „Prvosledové hlídky Policie České republiky – význam, připravenost a využití v rámci typové činnosti AMOK“. Cílem této práce je zhodnotit reálnou připravenost, využitelnost a praktické zkušenosti prvosledových hlídek v krizových situacích s aktivním útočníkem.

Dovoluji si Vás tímto požádat o vyplnění anonymního dotazníku, který je určen policistům působícím nebo dříve působícím v prvosledových hlídkách. Vaše odpovědi jsou pro mě nesmírně cenné – pomohou lépe pochopit praktické fungování tohoto systému a mohou přispět i k návrhům na jeho další zlepšení.

Dotazník je anonymní a jeho vyplnění Vám zabere přibližně 10–15 minut. Budu velmi vděčný za Vaši účast a upřímné odpovědi.

Předem děkuji za Váš čas a ochotu!

1. Pohlaví*

☐ muž

☐ žena

2. Celková doba služby u Policie ČR*

☐ méně než 1 rok

☐ 1–3 roky

☐ 4–6 let

☐ 7–10 let

☐ více než 10 let

3. Doba působení v prvosledové hlídce*

☐ méně než 1 rok

☐ 1–3 roky

☐ 4–6 let

☐ 7–10 let

☐ více než 10 let

4. V jakém kraji sloužíte?*

.....

5. Na jakém útvaru sloužíte?*

☐ OOP

☐ OHS

☐ SPJ

☐ Jiné:

6. Kolikrát do roka absolvujete výcvik?*

☐ nikdy

☐ 1x ročně

☐ 2x ročně

☐ pravidelně každý měsíc

☐ několikrát za měsíc

7. Jak by jste zhodnotil úroveň výcviku taktiky?*

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

8. Jak by jste zhodnotil úroveň výcviku střelecké přípravy?*

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

9. Jste seznám s typovou činností č. 14 – AMOK – útok aktivního střelce?*

☐ ano

☐ ne

10. Absolvoval(a) jste speciální školení pro zásah proti aktivnímu útočníkovi?*

☐ ano

☐ ne

11. Cítíte se po tomto školení připraveni pro zásah proti aktivnímu útočníkovi?*

☐ ano

☐ ne

12. Pokud jste uvedl(a) ne, popište důvod, proč se necítíte připraveni.

.....

13. Jaké vidíte největší nedostatky ve výcviku:*

.....

14. Jaké vybavení má Vaše hlídka k dispozici?*

☐ služební pistole

☐ dlouhé zbraně

☐ balistická přilba

☐ balistická vesta/nosič plátů

☐ Taser

☐ radiostanice s příposlechem

☐ osobní lékárnička

☐ průlomové prostředky

☐ balistický štít

☐ zdravotnický batoh

☐ Jiné:

15. Je vybavení od funkcionáře dostačující?*

☐ ano

☐ ne

16. Kupoval(a) jste si vybavení do služby sám?*

☐ ano

☐ ne

17. Jak hodnotíte vybavenost Vašeho útvaru pro situaci AMOK?*

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

18. Jaké další vybavení by mělo být k dispozici?*

.....

19. Zúčastnil(a) jste se zásahu AMOK?*

☐ ano

☐ ne

20. Pokud ano, popište zásah:

.....

21. Jak hodnotíte spolupráci s ostatními složkami IZS?*

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

☐ zatím nezažil(a)

22. Jaké problémy jste zaznamenal(a) při spolupráci s IZS?*

.....

23. Zúčastnil(a) jste se cvičení s IZS?*

☐ ano

☐ ne

24. Pokud ano, kolika cvičení jste se zúčastnil(a)?

☐ jednou

☐ dvakrát

☐ více než dvakrát

25. Jak by jste zhodnotil(a) kvalitu těchto cvičení?

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

26. Setkal jste se s funkcí 'Velitel policie'?*

☐ ano

☐ ne

27. Pokud ano, jak hodnotíte tuto funkci?

☐ velmi přínosná

☐ přínosná

☐ nemám názor

☐ nepřínosná

☐ k ničemu

28. Je vám známa role 'Velitele policie' při MU?*

☐ ano

☐ ne

29. Jak hodnotíte Vaši připravenost na AMOK?*

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

30. V jaké oblasti výcviku by jste uvítal(a) zlepšení?*

.....

31. Co vidíte jako největší problém současného nastavení prvosledových hlídek?*

.....

32. Jaké změny by zlepšily fungování prvosledových hlídek?*

.....

33. Jaké vidíte hlavní překážky v činnosti prvosledových hlídek?*

.....

34. Jaké jsou Vaše tipy a doporučení pro zlepšení fungování prvosledových hlídek?*

.....